

Debreceni Egyetem
Bölcsészettudományi kar
Magyar Nyelvtudományi Tanszék

AZ ÉRDEMJEGYEK ELNEVEZÉSEI A DIÁKSZLENGBEN

Témavezető: Kis Tamás
egyetemi docens

Készítette: Perge Krisztina
V. magyar

Debrecen, 2007.

I. BEVEZETÉS

Tanárjelölt vagyok, így egyik legfontosabb feladatomnak tartom (a szakmai követelményeken kívül), hogy beszéljek a diákok nyelvén. Ez egyrészt jelenti gondolatviláguk, gondolkodásmódjuk ismeretét, és jelenti a szó szoros értelemben vett nyelvismeretet is. Az iskolai élethez hozzátartozik a szlengben beszélés.

Tanítási gyakorlatom során alkalmam volt megtapasztalni, milyen varázsa van a hallgatóság körében az eredeti, szleng kifejezésektől gazdag beszédstílusnak. A diákokat gyakran hallottam maguk között „társalogni”, és olyan kifejezésekre lettem figyelmes, mint *karó, peca, fa, dugó, lényeg, hogy görbüljön, király* stb. Ennek hatására döntöttem úgy, hogy megpróbálom összegyűjteni és feldolgozni, hogy a mai fiatalok az érdemjegyekre milyen szleng kifejezéseket használnak. Munkám eredményesnek bizonyult, mert több mint 800 szót sikerült szótárba foglalnom.

II. MI A SZLENG?

Sokszor és sokféleképpen próbáltak már választ adni arra a kérdésre, hogy mit is értünk s z l e n g kifejezés alatt.

Magyarországon egészen az 1980-as évekig nem létezett modern értelemben vett szlengkutató, ugyanis a magyar nyelvtudomány figyelme hagyományosan csak az olyan nyelvi rétegekre irányult, amelyeknek a nemzeti nyelv szempontjából kiemelkedő szerepet tulajdonítottak. A szleng mint perifériálisnak hitt nyelvi jelenség nem keltette fel igazából nyelvészeink érdeklődését” — olvasható az újabb szleng irodalom egyik alapművében (KIS 1997: 237). Szerencsés fejlődésnek tekinthető, hogy napjainkban már kezdik felismerni a szlengnek a magyar nyelv életében betöltött szerepét, bár az egységes, általánosan elfogadott meghatározás még mindig hiányzik nyelvészeti irodalmunkból (KIS 1997: 239).

“Mindenkinek felismeri a szleng szavakat, de senki nem tudja pontosan meghatározni, hogy mi a szleng. Mindenkinek tud példát mondani a szlengre, meghatározásaink mégis nagymértékben eltérnek egymástól” — fogalmazza meg az egyik alapproblémát Kövecses Zoltán (KÖVECSES 1997: 19).

PARTRIDGE szerint: *„A szlenget elég könnyű használni, de rendkívül nehéz azzal a meggyőző könnyedséggel írni róla, amit az ilyen, első látásra egyértelműnek tűnő tárgy megkíván. Gyakran azonban a legegyszerűbb dolgokat a legnehezebb meghatározni, és mindenképpen ezekről a legnehezebb írni, mivel csupán első látásra tűnnek egyszerűnek”* (idézi KIS 2002: 17).

Tehát sokféle meghatározásával próbálkoztak már a szlengnek. A következőkben ezt az állítást fogom igazolni. Tekintsük át, hogy a leginkább hozzáférhető,

gyakran forgatott lexikonok, kéziszótárak milyen definíciókat adnak a szlengre: “Nagyvárosi (eredetű) zsargon, argó” (ÉKsz 1992: 1298). “1. Főként nagyvárosi embereknek az alvilági elemektől átvett szavakkal tarkított, a köznyelvtől eltérő szóhasználata 2. Valamely társadalmi réteg, csoport sajátos szóhasználata” (IdSzKKsz 1994: 764). A Világirodalmi Lexikonban pedig ez olvasható a szlengről: “A csoportnyelvek nemzetközileg elterjedt megjelölése az angol nyelvterületen. A magyar szóhasználatban leginkább a diáknyelv, jassznyelv és a zsargon szinonimája” (VilirLex XIV: 509). A Nyelvművelő Kézikönyvben nem szerepel a szleng kifejezés, hanem a zsargon szó alatt ad meg az előzőekhez hasonló meghatározást (NyKk II: 1287). Az idézett művek tehát csupán a tolvajnyelvre vonatkoztatva, vagy a csoportnyelvre kiszélesítve használják a szleng kifejezést. A legújabb szakirodalmak azonban már túllépnek ezeken a szűk körű, leegyszerűsítő értelmezéseken, és számos új szempontot vetnek fel a szleng jelenségével kapcsolatban.

Látható, hogy rendkívül nehéz feladat tömören, ugyanakkor minden lényeges szempontot szem előtt tartva meghatározni a szleng fogalmát, amire pedig szükség van. Napjaink sokféle definíciói közül itt a HOFFMANN OTTÓ tanulmányában (A diáknyelv/diákszleng “természetrajzáról”) olvashatót idézem, mely viszonylag jól ragadja meg az adott jelenséget: “A szleng azokat a sokszor kérészerű, újonnan képzett vagy kölcsönzött szavakat, kifejezéseket, vagy a régieknek új jelentésváltozatait, elferdített formáit tartalmazza, melyeket egy-egy beszélőközösség a köznapi érintkezésben tréfás hangulatkeltésre, játékosságra, képszerű kifejezésre, nyomatékosításra alkalmaz. A szleng tehát sajátos nyelvhasználati forma, beszédstílus, a beszéd egyik műfaja” (HOFFMANN 1996: 239).

ROBERT L. CHAPMAN amerikai szlengkutató szerint:
„A szleng univerzális emberi jellegzetesség, amely egyidős az emberi nemmel, gyökereit az elme legmélyebb rétegeiben kell keresnünk, talán magában a tudatalattiban. A szleng egyfajta attitűd, érzés és cselekvésmód: paradox módon a leginkább nem nyelvyszerű nyelvtípus. A szleng az életerő idiómája, amely fittyet hány a tabukra, szájára veszi a szexualitást és akasztófahumorával nevetségessé teszi a halál” (CHAPMAN 1988: 14-16).

Az észet TÖNU TENDER igen jól értelmezhető, kézzelfogható definíciót alkotott: *„A szleng bizonyos szociális csoportra, osztályra, egy és ugyanazon szakmai csoportra, baráti körre stb. jellemző sajátos, nem szakmai jellegű, (gyakran humoros) beszélt nyelvi szókincs, amely minden élő nyelvben működő törvényszerű nyelvi folyamatok alapján jön létre. Például a szavak jelentésének analógiás alapú kibővítése útján, szavak összekapcsolásával és rövidítésével, idegen nyelvekből és nyelvjárásokból való kölcsönzéssel, archaizmusok használatával, tulajdonnevek köznevesítésével, új szavak képzésével stb. A szleng a nyelv variációs eleme, amelyet nyomatékkal, intonációval, ritkábban sajátos szintaxissal használhatunk. A szlenget elsősorban a szókincsre jellemző jelenségnek tartjuk, és általában elmondhatjuk, hogy a szleng a szavak formájának és/vagy jelentésének sajátos megváltoztatása útján jön létre”* (idézi KIS: 1997: 96).

ERIC PARTRIDGE szerint nem könnyű meghatározni azt, hogy mi is a szleng: *„A fesztelen társalgási nyelvi kifejezésmód alatt, de a tolvajnyelv felett foglal helyet”* (idézi KIS 1999: 136).

CONNIE EBLE azt állítja, hogy a szleng definíció megalkotása azért fullad kudarcba, mert a nyelvészek azt feltételezik, hogy a szleng a nyelv perifériáján helyezkedik

el. Másik okként említi azt is, hogy a nyelvtudósok körében a szleng csak érdekesség, furcsaság, amely sokak érdeklődését felkelti ugyan, de nem tartják komoly vizsgálódás tárgyának. A szlenget a normálisnak vagy standardnak tartott forma deviáns helyettesítőjeként tartják számon. EBLE megemlíti továbbá, hogy mindenki, még maguk a nyelvészek is, a nyelv magas presztizsú, írott változatát tartják normának (idézi KIS 1999: 136).

KIS TAMÁS a szlenget nyelvi univerzálénak tartja. „Létrejöttének egyik alapvető, talán legfontosabb feltétele egy olyan beszélőközösség, amelynek tagjai napi intenzív beszédkapcsolatban állnak egymással. Ha ez az intenzív beszédkapcsolat megvan, akkor a nyelvben feltűnnek a szleng jelenségek. Minél intenzívebb a beszélőközösség tagjainak (beszéd)kapcsolata, annál gyakoribbak a szleng jelenségek a beszédben. Ennek megfelelően a szleng minden beszélt nyelvnek minden korszakában jelen van” (KIS 1997: 241).

Fontos megemlíteni, hogy a szlenget nevezték már *tolvajnyelvnek*, *argónak*, *jassznyelvnek*, *link hadovának*, *nyalavi*, *hebre*, *hóhem nyelvnek*, *zsargonnak*, az adott korszak szokásainak és nyelvérzékének megfelelően. Ezek közül néhány fogalmat fontosnak tartok tisztázni. Az *argó* tolvajnyelvet jelent, az alvilág nyelve. Fő ismérve a titkosság. A *zsargont* gyakran az argó szinonimájaként használják. A *zsargon* eredetileg rossz, hibás nyelvhasználatot jelent. Végül a *jassznyelv* szinonimája az *argónak*, alvilági vagy csibésznyelvet jelent (KIS 1999: 13).

A szleng elnevezést PÉTER MIHÁLY javasolta 1980-ban, azóta ez a leginkább elfogadott a hazai (főleg nyelvészeti) szakirodalomban (PÉTER 1980: 273). A fejlett

nyugati országok jóval előttünk járnak a szlengkutatásban, az országunkban jóformán csak a XIX. században kezdtek felfigyelni erre a jelenségre.

III. A SZLENG MEGHATÁROZÁSA ÉS MEGÍTÉLÉSE

A szleng meghatározása és megítélése minden korban eltérő volt.

J. P. THOMAS szerint „A slang az örültek nyelve. Mivel élesen szembefordul a tiszta és nyelvtanilag kifogástalan beszéddel, az irodalom barátai sohasem fogadhatják el.” (idézi KOLOZSVÁRI 1965: 40).

Erről PÉTER MIHÁLYnak egészen más a véleménye a Szleng és költői nyelvhasználat című tanulmányában (PÉTER 1980: 273). Szerinte a költői nyelv képzési mechanizmusa nagyon hasonlít a szlengéhez. Ugyanis mindkettő a nyelvi rendszer azon lehetőségeit kívánja előtérbe állítani, amelyekkel a köznapi nyelvhasználat nem nagyon él.

CHESTERTON már belátta, hogy a szleng ellen való tiltakozás szélmalomharcnak bizonyult, mert a nyelv befogadta rendszerébe. Ő így vélekedett: „A slang a költészet egyik szüntelenül ömlő forrása. Minden slang metafora, minden metafora költészet...” (idézi KOLOZSVÁRI 1965: 40).

Ez a megközelítés már közelebb áll a valósághoz, de vizsgáljuk meg részletesebben, hogy a szleng kinek a nyelve.

A legtöbb nyelvész a városi népnyelvből eredzetteti. KOLOZSVÁRI GRANDPIERRE EMIL így fogalmaz: „a slang valójában a népnyelv egyik faja, városi népnyelv, mely akkor alakult ki, mikor első ízben tömörült nagyobb számú lakosság a városokba” (idézi KOLOZSVÁRI 1965: 40).

Tehát, az általános felfogás szerint a szleng köznyelvi jelenségként értékelhető csoportnyelv, egyfajta városi népnyelv, amely a köznyelvtől csak szókincsében tér el. Fontos tényezőnek tartom azt is, hogy a szleng kifejezések születése egy-egy embercsoport kényszerű vagy önkéntes összezártságának az

eredménye. Ilyen katalizátor jellegű szerepet tölt be a laktanyák közössége, de például az egy-két hetes kiránduláson összeverbuválódott diákcsoport nyelvhasználatában is föllelhetők új szleng kifejezések. Ezek legtöbbször csak addig élnek, amíg a csoport együtt van, de előfordulhat, hogy beszivárog a köznyelvbe is.

Egyet értek TOLCSVAI NAGY GÁBOR azon véleményével, hogy ez esetben nem a normán kívüliséget kell előtérbe állítani. Ő inkább a bizalmas társalgás terminust használja a fogalom megjelölésére (TOLCSVAI 1988: 398).

SIPOS PÁL úgy fogalmaz, hogy a familiáris köznyelvben a beszélők gyakran „elengedik magukat”, s ez, a szleng elemek megjelenésében manifesztálódik (SIPOS 1988: 867).

IV. A SZLENG TÍPUSAI

A szleng nem homogén, hanem igen sokrétű nyelvi jelenség.

Az angol nyelvű szakirodalomban megkülönböztetik a general illetve a special slang-et, a társadalmi ismertsége alapján. A general slang széleskörben, míg a special slang szűk körben elterjedt szlenget jelent.

Ezeket tagolja tovább KAARINA KARTTUNEN (idézi KIS 1997: 247). Megkülönbözteti a közszlenget, „kis szlenget”, illetve a szakszlenget. Közszleng az, amely társadalmilag és földrajzilag széles körben ismert. „Kis szleng” azaz a helyi szleng az egyes települések helyi jellegzetességei által színezett szlengjét jelenti. Szakszlingen az azonos foglalkozású emberek speciális nyelvének egy rétegét, illetve a zárt társadalmi intézményeken belül (például: iskola, börtön, katonaság) kialakult kifejezőkészletet érti.

A szleng szociolektus, mely kis létszámú, hosszú időt együtt töltő, azonos foglalkozású vagy érdeklődési körű csoportokban születik, és fontos társadalmi szerepet is betölt ezekben a közösségekben: erősíti az összetartozás érzését, és elkülöníti az adott közösségeket a többitől.

A szleng tehát mindig a kiscsoportokban születik, csak a nyelvész absztrahál bizonyos közös tulajdonságok

alapján szleng típusokat. KIS TAMÁS az absztrakció foka szerint három szintet különböztet meg a szlengben, túlmutatva KARTTUNEN felosztásán.

A) A kiscsoport-szlengek a beszélőközösség valóságosan létező szlengjei. Ezek nyelvi anyaga az adott kiscsoport tagjai számára a csoport jellegéből következően fontos reáliák megnevezésére vagy újranevezésére szolgál.

B) A nagycsoport-szlengek olyan kiscsoportok, beszélőközösségek szlengjéből absztrahálódnak, amelyek valamiben azonosak, és azonosságuk miatt egymással lazább vagy szorosabb kapcsolatba kerülhetnek oly módon, hogy tagjai között átfedés vagy érintkezés alakul ki.

A kiscsoportok közötti azonosság kétféle lehet: területi és szakmai. E két azonosság alapján két szleng típus sorolható a nagycsoport-szlenghez:

a) Helyi szlengek, melyeken a területileg szerveződő nagycsoport-szlengeket értjük (egy falu, város, iskola szlengje stb.).

b) Szakszlengek, melyek érdeklődési, foglalkozási alapon elkülönülő csoportokra jellemzők (katonák, labdarúgók, narkósok stb.).

C) A helyi és a szakszlengek széles körben elterjedt szavai alkotják a közszlenget. Viszonya a helyi és a szakszlenghez olyan, mint a köznyelv viszonya a nyelvjárásokhoz és a szaknyelvhez.

A szleng imént felvázolt típusai a valós, tulajdonképpeni nyelvhasználatban a kiscsoport-szlengek kivételével nem léteznek „tisztán”. A kiscsoport-szlengek egyszerre

képviselek az összes többi típust: egyszerre helyi szleng, szakszleng és közszleng.

KIS TAMÁS fontosnak tartja még tisztázni azt, hogy a szleng ezen típusainak tagolódása „csak a szlengre mint lexikális kategóriára (regiszterre) érvényes. Beszédműfajként a szleng csak a kiscsoport-szlengben figyelhető meg” (KIS 1997: 251).

Ennek alapján a későbbiekben tárgyalt diáknyelv a nagycsoport-szleng, illetve a szakszleng közé sorolható, melyek érdeklődés, hobbi, foglalkozás alapján összetartozó csoportokban fejlődnek ki. A diáknyelv tehát egy típus a szlengek között és nem maga a szleng, ahogyan azt egyes kutatók állították, illetve állítják a nyelvészeti irodalomban.

A diáknyelvet a csoportnyelvek közé sorolják. Az Értelmező Kéziszótár szerint a csoportnyelv: „Valamely nyelvnek egy-egy társadalmi vagy foglalkozási csoport sajátos szókincsétől meghatározott változata” (ÉKsz 1992: 208). KOVALOVSKY MIKLÓS a következőket állítja: „A csoportnyelv néha egészen szűk körre korlátozódik, egy-egy műhelyre, iskolai osztályra, baráti társaságra, amelyben mindenkinek megvan a maga tréfás jellemző neve. Valóságos miniatűr nyelvjárások ezek, határuk az üzem, a laktanya, az iskola, a falu. A diáknyelvnek különösen gazdag szókincese van a sajátos iskolai fogalmakra” (KOVALOVSKY 1963: 66).

V. DIÁKNYELV/DIÁKSZLENG

„A diáknyelv az egy közösségben azonos céllal élő tanulóknak a csoportnyelve, sajátos beszéde, azaz olyan nyelvi eszköz, amely az irodalmi nyelvtől, a köznyelvtől és a

népnyelvtől csak a szókincsben tér el, s ezek az eltérő szavak főleg az iskolai életre vonatkoznak és olyan sajátos jelek, amelyek csak a beavatottak számára szimbolizálják a valóság valamelyik mozzanatát” (MATIJEVICS 1972: 24).

A szlengkutatáson belül a diákszleng kapta a legtöbb figyelmet a magyar nyelvtudományban. 1898-ban napvilágot látott DOBOS KÁROLY *A magyar diáknyelv szótára*, amely tulajdonképpen elindította a magyarországi diáknyelvkutatást. Sokáig csak az argó, a zsargon kutatása mellett foglalkoztak a diáknyelvvvel, de megjelent néhány kisebb munka is. Tehát DOBOS a diáknyelvet dolgozza fel és mutatja be a szótárában:

„Alig lehetne ennél alkalmasabb módot találni a diákélet elevenességének, még könnyeiben is nevető életének megőrzésére, mint ha bemutatom nyelvének egy részét.”

„A diáknyelv az egyik legérdekesebb példa a nyelvfejlődés átmeneti állapotának megvilágítására, amelyben az egyes szavak, képzők, sajtászerűségek, elváltozások ... még a lét s nemlét határán küszködnek s forronganak” (DOBOS 1898: 8-9).

A diákszleng igazi vizsgálata a '60-as években folytatódott (KOVALOVSZKY MIKLÓS *Valóság-beli cikke* 1963.), kiemelkedő szerepe volt a Magyar Nyelvőr ilyen témájú pályázatának (*Hogyan beszél a mai ifjúság?* 1964.), majd megjelent MATIJEVICS LAJOS alapvető műve 1972-ben *A vajdasági magyar diáknyelv* címmel. A témával foglalkozó cikkek száma örvendetes módon gyarapodott, itt MIZSER LAJOS, BACHÁT LÁSZLÓ, ERDŐS GÁBOR, SIPOS PÁL, GRÉTSY LÁSZLÓ, RÓNÁKY EDIT, HOFFMANN OTTÓ, SZÜTS LÁSZLÓ munkáit kell megemlítenem. Diáknyelvi szótárt szerkesztett többek között TÓTH KORNÉLIA (*A sárbogárdi diáknyelv*

szótára 1990), KARDOS TAMÁS és SZŰTS LÁSZLÓ (*Diáksóder* 1995), valamint HOFFMANN OTTÓ (*Mini-tini-szótár* 1996).

A diáknyelvi tanulmányok túlsúlyának oka részben az lehetett, hogy mindnyájan kapcsolatba kerültek valamilyen módon a diáknyelvvél, az anyaggyűjtést könnyen végre tudták hajtani, valamint a diáknyelvet nem tartotta a (nyelvészeti) közvélemény annyira károsnak, mint ahogyan az például a tolvajnyelv esetében történt.

VI. A DIÁKSZLENG ÉS AZ IFJÚSÁGI NYELV

A századforduló után a megnevezések igen színes képet mutatnak.

VELLEDITS LAJOS 1917-ben a diákság „hivatalos” nyelvét link nyelvnek nevezte. „A nyelv nevének a jelentése: hazugság, félrevezetés. Alkotói tehát olyan nyelveket akartak csinálni, melyet más ne értsen meg. Ezért eredetében rokon a tolvajnyelvvvel, melyből sok szót át is vett” (VELLEDITS 1917: 60).

VIDOR ZSUZSA jassznyelvről beszél, melyet az Idegen Szavak Kéziszótára így definiál: „Tolvajnyelv, a csavargók, bűnözők, züllött elemek alantas nyelve.”

Az 1963-as év szintén fontos dátuma a magyar diákszleng kutatásnak, hiszen ebben az évben jelent meg KOVALOVSKY MIKLÓS: Az ifjúság nyelvéről című cikke a Valóságban. KOVALOVSKY használja először az „ifjúsági nyelv” megnevezést, ezt azonban mégsem tartották a legszerencsésebb választásnak, hiszen a nyelv használata nincs szigorúan életkorhoz kötve.

KOVALOVSKY úgy gondolta, hogy az ‘50-es ‘60-as évek megváltozott gazdasági – politikai – kulturális viszonyai a kor fiataljait is jelentősen befolyásolták. Hasonlóak lettek lehetőségeik az élet számtalan területén, s a közös felfogás, a rokon érdeklődés, illetve a gyakori együttlét kialakított egy „közös nyelvet”. „Diákság és munkásifjúság, város és falu fiatalsága majdnem egyformán beszél: egy széles körű, szinte általános egységesülés tanúi vagyunk” (KOVALOVSKY 1963: 67).

Ebben a meghatározásban már érezhető az a pontatlanság, mely új terminus bevezetését tette szükségessé: „majdnem egyformán beszél”. Ez a „majdnem” jelöli azt, hogy sokkal szerteágazóbb a diákság nyelve, mintsem egységesíteni lehessen szóhasználatukat, beszédmagatartásukat. Nem szabad ugyanis az ifjúsági nyelvet homogén nyelvváltozatként kezelni, hiszen a fiatalok egymástól is elkülönülő kisebb csoportokat hozhatnak és hoznak is létre (pl. foglalkozásonként).

Az „ifjúsági” jelző nem utal pontosan behatárolhatóan az életkorra, életkörülményekre, földrajzi helyzetre, etnikai különbségekre és érdeklődési körre sem, pedig ezek a tényezők mind befolyásolják a nyelvhasználatot.

Az ifjúsági nyelv kifejezés tehát felveti azt a kérdést, hogy kiket is sorolhatunk be ebbe a kategóriába, ki és meddig ifjú? Ebből az következik, hogy az ifjúsági nyelv, mint nyelvtudományi műszó pontatlan. Ez a műszó egy viszonylag egységes rétegnyelvre utal.

GRÉTSY LÁSZLÓ a következőképpen fogalmazza meg azt, hogy mit is kell ifjúsági nyelv alatt értenünk: „Aránylag új fejlemény a rétegnyelvek között. Előzményei a diáknyelv meglehetően régi múltjába nyúlnak vissza, de a mai ifjúság sajátos nyelvhasználata nem korlátozódik a diákságra, hanem – bizonyos árnyalati különbségekkel – kiterjed az egész korosztályra (a tizen- és huszonevesekre), foglalkozástól, társadalmi helyzettől, és rétegződéstől függetlenül” (idézi BACHÁT 1980: 148).

BACHÁT LÁSZLÓ már másképpen határozta meg az ifjúsági nyelvet: „S ennek a nyelvhasználatnak az a jellemzője, hogy az iskolai élet fogalmai csak a kisebb részét alkotják, a nagyobb rész az élet legkülönbözőbb területeire és mozzanataira vonatkozik, mindarra, ami csak a fiatalság életével kapcsolatba kerül vagy kerülhet. A fiatalságnak ezt a

szókincsét, szóhasználatát nevezzük ifjúsági nyelvnek”
(BACHÁT 1980: 149).

Mára már kezdenek elmosódni azok a különbségek,
amelyek a diákság, illetve a fiatalság nyelve között voltak.

VII. AZ ANYAGGYŰJTÉSÉRŐL

Az anyaggyűjtést Debrecenben és több vidéki településen végeztem. A szótár anyagát a 2006/2007-es tanév folyamán gyűjtöttem a Debreceni Egyetem, a budapesti Corvinus Egyetem, a Debreceni Egyetem Kossuth Lajos Gyakorló Általános Iskolája, a Bethlen Gábor Közgazdasági- és Postaforgalmi Szakközépiskola, a kunhegyesi Nagy László Híradástechnikai Szakközépiskola- és Gimnázium, a nyíradonyi Kölcsey Ferenc Általános Iskola- és Gimnázium, a miskolci Földes Ferenc Gimnázium és egy debreceni nyelviskola segítségével. A gyűjtéshez egy kérdőívet állítottam össze, amely az öt érdemjegyet sorolta fel, szlenges példákkal együtt. Ezt a kérdőívet osztottam ki a diákok között, akiket arra kértem, hogy írják a

kérdőíven szereplő érdemjegyek mellé annak általuk használt diáknyelvi változatát.

A szótárban feldolgozott szókincs több mint 300 adatközlő közreműködésével gyűlt össze. A legfiatalabb 13 éves volt, a legidősebb 30 éves. Gyűjtőmunkámat először a legközelebbi ismerősökkel kezdtem, ebbe leginkább a barátaim, csoporttársaim tartoznak, akik velem egyidősek. Mivel úgy gondoltam, hogy a tizenévesek, kamaszok szóhasználatát sem hagyhatom ki a vizsgálatból, ezért általános iskolában, gimnáziumokban folytattam tovább a kérdőívek kitöltését. Végül egy debreceni nyelviskolába is elküldtem a kérdőíveket, aminek a tagjai már az idősebb korosztályt képviselik. A megkérdezettek között vannak tehát középiskolások, általános iskolások, felsőfokú végzettséggel rendelkezők vagy olyanok, akik valamilyen felsőoktatási intézménybe járnak, akad olyan is, aki dolgozik, illetve olyan is, aki tanul és dolgozik egyszerre.

A kérdőívek kitöltése előtt mindig hangsúlyoztam, hogy ne hallgassák el a durva, trágár kifejezéseket sem, hiszen ez egy tudományos gyűjtőmunka, aminek a nyelvi durvaság is a részét képezi. Többeknek – főleg a fiúknak – felcsillant a szeme ennek hallatán.

Sajnos egy elég súlyos „problémával” szembesültem a kitöltéskor. Többen is jelezték, hogy nem fognak tudni túl sok, vagy egyáltalán nem tudnak példát írni. Sajnos ez szinte minden korosztály esetében előfordult. Azt mondták, hogy ők csak a kérdőívben megadott példákat ismerik. Igazából nem csodálkoztam, mert jómagam sem igazán használok már az érdemjegyekre szlenget, és régebben sem volt ez jellemző rám. Azért akadtak olyanok is, akikre számíthattam, főleg a miskolci és kunhegyesi iskolákra.

A tapasztalatok azt mutatták, hogy a megkérdezettek többsége nagyon hamar végzett a teszt kitöltésével, főleg, ha a helyszínen végezték a kitöltést. Voltak azonban nagyon alapos emberek is, akik haza vitték a kérdőívet, és segítséget kértek családtagjaiktól, rokonoktól és barátoktól, ezáltal alkalmuk nyílt arra, hogy megbeszéljenek egy-egy szót, vagy kifejezést, így téve még színesebbé a gyűjtést.

Szerencsére elmondhatom azt is, hogy voltak, akik lelkesen, örömmel fogadták ezt a felkérést, főleg az általános iskolai tanulók között harsant fel gyakran a nevetés.

A kérdőívek kitöltése során nagyon jól éreztem magam, és a feldolgozás során is sokszor felkacagtam, mert hihetetlen, hogy néhány diák fantáziája meddig terjed.

Az első dolog, amire felfigyeltem, hogy bizonyos szavak és kifejezések csak egy közösségen belül jelentek meg, a többiek nem használták, de meg merem kockáztatni azt is, hogy nem is ismerték ezeket. Számomra is idegenek voltak, ezelőtt még nem hallottam őket. Leginkább a leggyakoribb, általánosan elterjedt, mindenki által ismert szleng szavakat írták le, például *karó*, *dugó*, *kampó*, *kapufa*, *peca*, *horgászbót*, *karcsi*, *kapa*, *fa*, *béla* stb. Ezek mellett az idegen nyelvekből való átvételek jelentkeztek még nagy számban: *ájnsz*, *unó*, *ván* stb. A miskolci gimnáziumban talákoztam leginkább érdekes, vicces, soha nem hallott kifejezésekkel, mint például a *túrósmackóval*, a *szívóággal*, *cseresznyepálesszel*, *bundás kenyérrel*, *scatmannal* stb. Volt olyan kifejezés, ami csak egy pár kérdőívben fordult elő, és máshol többet nem. A szótárból is ki fog derülni, hogy a diákok leginkább az elégtelenre és a jeles osztályzatokra tudták a legtöbb példát írni. Az általam gyűjtött szavakat gazdagították a különböző szótárakban talált kifejezések, elsősorban Hoffmann Ottó, Dobos Károly és Kardos Tamás - Szűts László diákszótárát véve alapul. Mindezek után elmondhatom, hogy eredményes gyűjtést tudhatok magam mögött, mint ez az általam készített szótárból is ki fog derülni.

VIII. A DIÁKSZLENG SZÓALKOTÁSI MÓDJAI (AZ ÉRDEMJEGYEK TEKINTETÉBEN)

A szóalkotás jelentős szerepet kap a nyelvben, mert új szavak keletkezésével gazdagodik a nyelv szókészlete. A szókészlet gyarapodása külső - és belső szóalkotással egyaránt lehetséges. Ezek mindegyikére találhatunk példát a diákszlengben. A szóalkotás- módok elemzésénél az osztályok felállításában Kis Tamás csoportosítását (KIS 1992: 361), valamint a [www. wikipedia. hu](http://www.wikipedia.hu) internetes oldalt

vettem alapul, de csak azokat a kategóriákat hangsúlyoztam ki, amelyekre az általam gyűjtött szavak, kifejezések között példát találtam. Először a külső szóalkotással keletkezett szavakat vizsgáljuk meg.

A külső szóalkotás idegenszók átvételét, meghonosítását, nyelvjárási szavak közkeletű tételét és régi szavak felújítását jelenti. A külső szóalkotással az új szó készen áll a rendelkezésünkre. Az érdemjegyek szlengje esetében az ilyen szóalkotással keletkezett szavakra igen sok példát találhatunk. Az átvett szavak jelentése általában megváltozik, új színezetet kap, de találhatunk példát arra is, hogy ugyanabban a jelentésben veszik át.

A belső szóalkotás két fontos alfaját különböztetjük meg. Egyrészt jelenti a jelentésbeli szóalkotást (névadás, névátvitel, jelentésátvitel), másrészt a szóalkotás alaki eszközökre is történhet (ikerítés, szóképzés). Beszélhetünk úgynevezett korcs alakulatokról is, amelyekben több különböző szóalkotási mód különíthető el: tükörszók, népetimológia, szóhasadás, szórészek önállósulása, hangrendi átcsapás, elvonás, szóvegyülés, szócsonkítás, összerántás, betűszók. Az így keletkezett szavak száma is számottevő. Leggyakoribbak a hasonlósági névátvitellel, szóösszetétellel és szóképzéssel keletkezett szavak. Ez utóbbi is jól tükrözi, hogy a diákok mennyire kedvelik a játékos szóképzést.

I. Külső szóalkotás

1. Idegen szavak átvétele

Az egyik leggyakoribb szóalkotási mód a diákszlengben. Az érdemjegyek szlengje esetében az idegen szavak legtöbbször orosz eredetű. A cigányok nyelvéből is sok az átvétel, de meg kell jegyezni, hogy ezek a szavak leginkább a tolvajnyelv közvetítésével kerülhettek be.

1. 1. **Cigány** eredetű szleng szavak: *pancs* 'jeles'; *star* 'jó'; *trin* 'közepes';

duj 'elégséges'.

1. 2. **Német** eredetű szleng szavak: *cváj* 'elégséges'; *fünf* 'jeles'.

1. 3. **Angol** eredetű szleng szavak: *ván* 'elégtelen'; *szfrí* 'közepes'.

1. 4. **Szlovén** eredetű szleng szavak: *bat* 'elégtelen'; *cvek* 'elégtelen'.

1. 5. **Román** eredetű szleng szavak: *unu* 'elégtelen'.

1. 6. **Orosz** eredetű szleng szavak: *petyor* 'jeles'; *csetüre* 'jó'; *trojka* 'közepes';

dvá 'elégséges';

ágyin 'elégtelen' *jegyinyic*

'elégtelen'.

1. 7. **Horvát** eredetű szleng szavak: *trica* 'közepes'; *cömpó* 'elégtelen'.

2. Argó

Az Idegen Szavak Szótárának meghatározása szerint: „(fr.) 1. Tolvajnyelv; A bűnöző elemek a szókinccs egy részében a köznyelvtől eltérő, titkos csoport nyelve. 2. Tágabb értelemben: Főként szakmai szavaknak túlzott mértékű használata, amelyeknek révén elégtelen társadalmi csoportok magukat másoktól elkülönítik.” (IdSzKSz 1994: 71).

Az argó használati köre nagyobb a durvának tartott szavakénál. Fő forrása az ifjúsági, a diák- és a katonai nyelvnek, ezeknél tehát mindenképpen tágabb körű. Például: *dekk* 'elégtelen'; *jék* 'elégtelen'; *bagesz* 'elégtelen'; *bagó* 'elégtelen'; *kampec* 'elégtelen' *bélás* 'elégséges'.

3. Szófelújítás:

Ez a magyar nyelv nem szleng rétegeiből származó átvétel. Erre egyetlen szót találtam a példatáramban: *siralomház* 'osztályzat' (*Babits Mihály: Cigány a siralomházban* című verséből).

4. Belső szókölcsönzés

4. 1. Nyelvjárási eredetre visszavezethető szavak:

A nyelvjárásokból való átvételre is akad egy-két példa a diákszlengben. Vidékről és különböző nyelvjárási területekről kerülhettek be ezek a szavak ebbe a nyelvi rétegbe. Egy-két szó, amely különösen tetszett a közösségnek, azt gyakrabban használták, beolvadt a nyelvükbe. Például: *kampu* 'elégtelen' (< *kampó*); *kampusbot* 'elégtelen'; *vonyogó* 'elégtelen' (kampós bot ágak lehúzására); *gamó* 'elégtelen' (kampós bot ágak lehúzására); *fika* 'elégtelen' (nyelvjárásban takony).

4. 2. Köznyelvi szók átvétele:

„1. *nyelvt.* A nyelvnek a műveltebb rétegek mindennapi érintkezésben használatos változata, az irodalmi nyelv beszélt formája. 2. *rég* Az egyszerű emberek mindennapi beszéde” (ÉKSz: 1992: 791). Például: *hurka* 'jeles' (Mást jelent a köznyelvben és mást az adott

szlengben. A köznyelvi, ételt jelölő alak között még találunk érintkezési pontot, történetesen a formát. A hurka formája kissé dagi, és érdekes módon a jelest is nevezik dagi jegynek).

II. Belső szóalkotás

1. Mozaikszavak létrehozása

A magyar leíró nyelvtan szerint ez a legritkább szóalkotási mód. A mozaikszó-alkotás a szóösszetétellel rokon eljárás. Az egyik legújabb, más nyelvekben is szerepet játszó szókészlet - gazdagítási mód, tudatos nyelvi tevékenység. A mozaikszavakon belül két fontos alkotásmódot különböztetünk meg: a betűszókat tartalmazó kifejezéseket, illetve a szóösszevonást. A betűszók a szavak első betűjéből alakulnak ki, esetleg egy ejtéskönnyítő magánhangzó betoldásával. Ezek a valódi rövidítések. Csak írásban használjuk őket, beszéd közben feloldásukat kell kimondanunk. Például: *káó* 'elégtelen' (< **K.** Ottóné tanárnő után); *heb* 'elégtelen' (< **Hát Ezt elBasztuk**).

2. A morféma hanghosszúságát nem érintő változások

2.1. Szóferdítés:

Ezzel az eljárással a szó értelmét veszik el, illetve többnyire pejoratív jelentéssel cserélik fel. Így jobbára erőltetett alakulatok születnek. Ennek formái: 1. Hangalak változtatás: az emphatikus (érzelemmel színezett) ejtés, a nyelvjárási ejtés, a henyeejtés és a hangbetoldás; 2. Az idegen nyelv szabályai szerinti ejtés (diákok körében igen közkedvelt); 3. Hasonló hangzású szóvá alakítás, szójáték. Az előbbi szóalkotási módnál sajnos gyakran kakofemizmus

(valamely fogalom lebecsülő; gyakran durva kifejezése) figyelhető meg. A szójáték célja viszont a humorkeltés, valaminek a jellemzése, kiemelése, kritizálása. Például: *hárem* 'három'; *retkes* 'elégséges'; *néger* 'jó' (< *négyes*); *nagyi* 'jó' (< *négyes*); *parafagugó* 'elégtelen' (< *parafadugó*); *vonyogó* 'elégtelen' (a *hegedűvonó* szó csonkított és torzított változata).

A hangalak változtatása:

henye ejtéssel: *fukó* 'elégtelen' (< *furkó*); *fukkó* 'elégtelen' (< *furkó*); *cekka* 'elégtelen' (< *cerka*).

2. 2. **Szótagcsere:** *gyénes* 'jó'.

3. Morfémanyújtó változások

3. 1. **Hangbetoldás:** *köntös* 'jeles'; *ötvös* 'jeles'; *ötyi* 'jeles' (< öti).

4. Morfémarövidítő változások

4. 1. Szócsonkítás:

A szócsonkítás v. szórövidítés a nyelvújítás igen divatos szóalkotási módja volt. Olykor az idegen nyelvből átvett szó is már egy rövidített változat. A fiatalok körében nagymértékben jelen van, akik ezzel a szóalkotással tréfás színezetet adnak mondandójuknak. Például: *dakszi* 'elégtelen' (< ném. *dakszli*); *gyes* 'elégtelen'; *ceka* 'elégtelen' (< *ceruza*); *cuka* 'elégtelen' (< *cukorka*).

4. 2. **Szórövidítés:** *egs* 'elégtelen; elégtelen'; *öti* 'jeles'.

III. Jelentésbeli szóalkotás

1. Névátvitel:

Egy fogalom nevének átvitele egy vele valamilyen kapcsolatban álló másik fogalomra. Két fő fajtája: a metafora és a metonímia. (Bővebben megfogalmazva: A névátvitel a szavak asszociációs kapcsolatán alapul, amelynek során két képzet összekapcsolódik a beszélő tudatában, és érintkezési, vagy hasonlósági alapon az egyik képzet nevét átviszi a másikra. Beszélünk tehát érintkezési és hasonlósági névátvitelről).

1. 1. Hasonlósági névátvitel:

Amikor két képzet közötti névátvitel hasonlósági alapon történik. Például: *cseresznye* 'jeles'; *keljfeljancsi* 'jeles'; *hattyúnyak* 'elégséges'; *talicska* 'elégséges'; *fésű* 'közepes'; *cicafarok* 'közepes'; *ág* 'elégtelen'; *karó* 'elégtelen'; *szék* 'jó'; *vitórlás* 'jó'.

A legtöbb érdemjegy valakinek vagy valaminek az alakjáról kapta a nevét. Egyébként az előzőekben már említettem, hogy a legtöbb szleng szó ezzel a szóalkotási móddal keletkezett.

2. Jelentésátvitel:

Két hangsor között fennálló asszociáció alapján a jelentést az egyik szóról a másikra vesszük át.

2. 1. Hasonlósági jelentésátvitel:

szivacs 'elégtelen' (< *szívás*); *bukta* 'elégtelen' (< *elbukás*); *Nagy Károly* 'elégtelen' (< *karó*); *karez* (< *karó*) 'elégtelen'; *karcsi* 'elégtelen' (< *karó*); *Dugovics Titusz* 'elégtelen' (< *dugó*), *ugródeszka* 'elégséges' (< *ugrás*, vagyis haladást jelent az egyeshez képest).

2. 2. Érintkezési jelentésátvitel:

A szavak olykor szintagmatikus kapcsolatban állnak egymással. Ez legtöbbször a jelzős szintagmákban figyelhető meg, mégpedig nagyobb részt olyan esetekben, amikor a jelző sűríti magába a jelzett szó jelentését is. Egy másik

csoportba tartoznak azok az esetek, amikor a jelzett szó szívja fel a jelző jelentését.

Például: *bűvös* 'jó' (< *bűvös négyzet*, vagyis olyan négyzet, amelynek a mezőibe írt számok vízszintes, függőleges és átlós irányban ugyanazt a végösszeget adják). *penge* 'jeles' (Vág az esze, kiváló; < *penge stoki*, azaz a katonai ülőkére vékonyan ráhajtogatott ruha).

3. A szavak szinonimája alapján szócsere:

ág, deszka, léc, fenyő, luc, diófa 'elégtelen' (< *fa*); *kasza, gereblye, fűrész, fejsze* 'elégtelen' (< *kapa*); *horog, horgászbót* 'elégtelen' (< *peca*); *cölöp, cövek* 'elégtelen' (< *karó*); *péksütemény, lepény* 'elégtelen' (< *bukta*).

IV. Morfológiai (alaki) szóalkotás

1. Szóösszetétel

A mai magyar nyelv legtermékenyebb szóalkotása a korábban uralkodó szerepű szóképzés rovására. A szóösszetétel során két vagy egyszerre több szót kapcsolunk össze, hogy az új morfológiai egység más jelentéstartalmat kapjon.

1.1. Alárendelők:

Két olyan szóból jön létre, amelyben az előtag az utótagnak mondattani értelemben alárendelt bővítménye, a fő fogalmat az utótag jelöli. A viszony vagy van jelölve vagy nincs a tagokon, így az alárendelt szóösszetételek vagy jelöltek vagy jelöletlenek. Például: *kerekhasú* 'közepes'; *kétkerekű* 'közepes'; *székláb* 'jó'; *dugóhúzó* 'elégtelen'; *libanyak* 'elégséges', *talponálló* 'elégséges'.

A diákok szlengjében ez az egyik leggyakoribb szóalkotási mód.

1. 2. **Mellérendelők:** *duplás-pudvás* 'elégséges';
'*karcsi-marcsi*' 'elégtelen';
karez-marez 'elégtelen'; *pedál-*
medál 'jeles'.

2. Szóképzés

A szóképzés igen régi és jelentős módja a szóalkotásnak. A nyelvünkben rendkívül gazdag az ige- és névszóképzők-állománya. Az úgynevezett belső szóteremtésnek legfontosabb módja a meglévő alapszóból, a nyelvben meglévő elemek segítségével új szó alkotása. A meglévő szó ige vagy névszó, amiből az új szót képezzük: az alapszó. A létrejött új szó, a származékszó, egy más jelentésű, más hangulatú szótározható egység. A szóképzés formáit két csoportra oszthatjuk: deverbális (igéből igét v. névszót), denominális (névszóból igét v. névszót) képzés. Ez a felosztás tehát az alapszó szófaja szerint történik.

Az érdemjegyek szlengjében megtalálható képzők megegyeznek a köznyelvi képzőkkel, speciális képző nem található. A *kicsinyítőképzők*, illetve a *be igekötő* gyakorisága viszont figyelmet érdemlő.

2. 1. Névszóképzés:

- *ó, -ő:* *húzó* 'elégtelen'
- *ett:* *görbített* 'közepes'
- *acs:* *szivacs* (< *szív*) 'elégtelen'
- *ó, ő:* *cumó* 'elégtelen', *háró* 'közepes' (< *hármás*).
- *asz, esz:* *bagesz* 'elégtelen' (< *bagó*); *cumesz* 'elégtelen' (< *cumi*)
- *sz:* *fikasz* 'elégtelen' (< *fika*).
- *usz:* *fikusz* 'elégtelen' (< *fika*); *bambusz* 'elégtelen' (< *bamba*).
- *ú, -ű:* *nagyhasú* 'jeles'; *hosszú* 'elégtelen'.

- *s*: *formás* 'jeles'; *hasas* 'jeles'; *kalapos* 'jeles'; *pocakos* 'jeles'; *talpa*

'jeles'; *tenyeres* 'jeles'; *tökös* 'jeles'; *nedves* 'jó'; *nyakas* 'jó'.

- *ka, -ke*: *kedvencke* 'jeles'; *piroska* 'jeles'; *balázska* 'közepes';

ágyinka 'elégtelen' (magyar kicsinyítőképzővel); *pálcika* 'elégtelen'.

- *i*: *közi* 'közepes'; *öti* 'jeles' (< *ötös*).

- *ci*: *daci* 'elégtelen' (< *szekunda* + *-ci*); *duci* 'elégtelen' (< *dugó*).

- *ded*: *gömbölyded* 'közepes'.

- *asz, -esz*: *cseresznyepálesz* 'jeles'; *rövidpálesz* 'közepes'.

- *szi*: *dakszi* (< *dákó*).

- *csi*: *kafcsi* 'jeles' (< *kafa*).

- *tyi*: *dutyi* 'elégtelen' (< *dugó*).

- *attyú*: *dugattyú* 'elégtelen' (< *dugó*).

2. 2. Igeképzés:

- *z*: *bekacsáz* 'egyest kap'; *bekarózik* 'egyest kap'.

- *l*: *berezel* 'egyest kap'; *betököl* 'egyest kap'.

- *sít*: *beszálkásít* 'egyest kap'; *befásít* 'egyest kap'.

V. Egyéb

1. Szójáték, hasonló hangzású szóvá alakítás:

fási Tási jónapot 'elégtelen' (Szójáték a fásítási kampánnyal és az iskola régebbi

nevével: Testnevelési Általános és Sportiskola)

hintő 'elégtelen' (< intő).

2. A fogalom megnevezése szó szerkezettel

"Rendkívül produktív szókinccs gyarapító módszer, amit az magyaráz, hogy széles teret enged az ötletek, az egy szóba nem tömöríthető humoros képzettársítások kifejezésére" – állapította meg KIS TAMÁS a katonai szleng elemzése kapcsán, és ezt igazolja gyűjtésem is (Bakaduma: 370).

2. 1. Jórészt **jelzős szintagmák:**

a halott EKG-ja 'elégtelen'; *német ötös* 'elégtelen'; *hirtelen halál* 'elégtelen'; *rossz jegy* 'elégtelen'; *végtelenített nulla* 'elégtelen'.

2. 2. A **tárgyas szó szerkezetek** is gyakoriak:

elhúzza a nótáját 'a tanuló egyest kap'; *karót, dugót, kapát* stb. *kap* 'a tanuló egyest kap'; *bekapja a pengét* 'a tanuló egyest kap'; *fát ültet* 'a tanuló egyest kap'; *fásítási hónapot tart* 'a tanuló egyest kap'; *karót nyel* 'a tanuló egyest kap'; *bekapja a horgot* 'a tanuló egyest kap'.

2. 3. **Határozós szintagmák:**

árnyék a naplóban 'elégtelen'; *karóba húz* 'a tanuló egyest kap'; *felhúzza a karóra* 'a tanuló egyest kap'.

IX. ÖSSZEGZÉS

Ennek a dolgozatnak a célja az volt, hogy összegyűjtsem az érdemjegyekre használt szleng kifejezéseket. Arra törekedtem, hogy alapos vizsgálatot végezzek, felmérjem a leggyakrabban használt szleng szavakat, melynek során az általános iskolásoktól megkezdve a dolgozó fiatalokon át, mindenkivel kitölttettem az általam készített kérdőívet.

Dolgozatomban rövid ismertetőt adtam a szleng jelenségről, majd igyekeztem összegyűjteni, mikor kezdődtek meg a diákszlengre vonatkozó kutatások. Szóltam az általam elvégzett gyűjtőmunkáról, a kérdőívek kitöltése során szerzett tapasztalataimról, élményeimről. Majd az általam gyűjtött szleng szavak szóalkotási módjait vizsgáltam meg.

Munkám utolsó részében adattárat, szójegyzéket és szinonimamutatót készítettem (hozzácsatolva a szótár használatához szükséges tájékoztatót), amely az érdemjegyek szlengjébe enged bepillantást.

TÁJÉKOZTATÓ A SZÓTÁR HASZNÁLATÁHOZ

A szótár a szavakat ábécérendbe szedve, szócikkekben mutatja be, leírva jelentésüket.

A szótár szócikkei kétfélek: önálló szócikkek és utaló szócikkek. Az önálló szócikkek lehetőleg minden tájékoztatást megadnak a címszóról, az utaló szócikkek pedig jelzik, hogy a szóban forgó szó vagy szókapcsolat melyik önálló szócikkben van kidolgozva. A címszóra vonatkozó adatok a szócikkben találhatóak, sorrendben az első a címszó szótári alakja. A címszó után a szófaj megjelölése (*ige, főnév*), majd a stílusértékre (*tréfás,*

közömbös, durva, túlzó, kedveskedő), és végül a gyakoriságra vonatkozó megjegyzések találhatók (*ritka, gyakori*).

A stílusminősítések viszonyítási alapja a diákszlenget használó közösség ítélete volt, a gyakoriságot pedig a gyűjteménybe bekerült adatok száma alapján állapítottam meg.

Azokban a szócikkekben, melyekben a bennük tárgyalt szónak van rokonértelmű megfelelője a diáknyelvben, vagy valamilyen szempontból összekapcsolódnak a szavak (pl. *diófa, fenyőfa, fűzfa, karácsonyfa stb.*), ott az értelmezés végén az ún. vezérszócikk címszavául kiválasztott, félkövérrel szedett diákszleng szó áll. A vezérszócikk mindig az ábécérendben legelőször felbukkanó címszó. A szinonimákat, a hasonló kifejezéseket a Vö. rövidítés után betűrendben sorolom fel.

A szavak etimológiáját, eredetét mindig a jelentés után szögletes zárójelben jelölöm.

A jelentésmegadásokat, ahol lehet, a szótár dőlt betűvel szedett példamondatokkal is szemlélteti. Nem minden jelentésre, illetve szóra hozok példát, mivel gyűjtésemben ilyenek csak kisebb számban vannak.

Részben szemléltető anyagként, nagyobb részt önálló jelentésegységként épülnek be a szócikkekbe az állandósult szókapcsolatok. Félkövér betűvel szedett rövidítések jelölik a kifejezés típusát; például: **Szj**: szójárás stb. Egy-egy jelzés után az abba a típusba tartozó összes szókapcsolatot felsorolom.

RÖVIDÍTÉSEK

ang. angol
ang.-fr. angol-francia
argó tolvajnyelvi
cig. cigány
durva durva, bántóan közönséges
fn főnév
fr. francia
gú gúnyos, gunyoros
gyak gyakran előforduló
horv., hv. horvát
ige ige
ill. illetve
jidd. jiddis
kedv kedveskedő
kö közömbös
köznev. köznevesülés
lat. latin
ném. német
ol. olasz
or. orosz
ritk ritkán előforduló
rom. román
Szj szójárás
szln. szlovén
táj. tájszó
tkp. tulajdonképpen
tn tárgyatlan ige
tréf tréfás
ts tárgyas ige
tú túlzó
Vö. vedd össze

JELEK

' ' szójelentés, szóértelmezés; átvitt értelem

< v. > a szó átvételének iránya

? ismeretlen vagy bizonytalan eredetű, jelentésű

→ a nyíl arra a szóra mutat, amely címszóban az adott szó található

**A MAGYAR DIÁKNYELV
ÉRDEMJEGY-ELNEVEZÉSEINEK
SZÓTÁRA
(2006–2007)**

A, Á

ág fn

tréf, gyak

Elégtelen.

[Alakjáról].

ág ~ meg

vessző: tréf,

ritk

Elégtelen.

[Alakjáról].

ágyin fn

tréf, ritk

Elégtelen.

[< or. *одун*

'egy']. Vö.

ájnsz, unó,

ván.

ágyinka

fn *tréf, ritk*

Elégtelen.

[Magyar

kicsinyítőké

pzóvel]. Vö.

ájnsz, unó,

ván.

ágyú fn

tréf, gyak

Elégtelen.

[Alakjáról].

ájnsz fn

kö, gyak

Elégtelen.

[< ném. *eins*

'egy']. Vö.

ágyinka,

unó, ván.

akasztó

fn *tréf, ritk*

Elégtelen.

[Alakjáról].

akasztóf

a fn *tréf,*

ritk

Elégtelen.

[Alakjáról].

alágyújt

ós fn *tréf,*

ritk

Elégtelen.

[< *fa*].

alakul fn

kö, gyak Jó.

[Már
majdnem
jeles].

alattvaló

ja *Az* → *öt* ~.

alja

→ *Léc* ~.

állvány

fn *tréf*, *ritk*

Jó.

[Alakjáról].

álom fn

kö, *gyak*

Jeles.

[Mindenkin

ek ez a jegy

az álma].

anyaszo

morító fn

tréf, *ritk*

Osztályzat.

[Egy rossz

osztályzat

elszomorítja

az anyákat].

aprófa

fn *tréf*, *ritk*

Elégtelen.

[Alakjáról].

arany ~

középút: *kö*,

gyak

Közepes. [A

hármaz az
egyaz és
ötös között
van].

aranykö

zép fn *kö*,
gyak

Közepes. [A
hármaz az
egyaz és
ötös között
van].

árnyék ~

a naplóban:

tréf, *ritk*

Elégtelen.

[Alig látszik

ez a jegy a

naplóban,

mert csak

egy vonal].

árpa fn

kö, *ritk*

Elégséges.

áruó ~

jegy: *tú*, *ritk*

Jeles.

[Stréber,

magoló

kapja; a

többiek

áruónak

tekintik].

ásó fn
tréf, ritk
Elégtelen.
[Alakjáról].

áthúzza
→L ~.

átjáró fn
tréf, ritk
Elégséges.
[Át lehet
vele menni].

átlag fn
kö, ritk
Közepes.
[Az egyes
meg az ötös
átlaga].

átlagos
fn *kö, ritk*
Közepes.
[Az egyes
meg az ötös
átlaga].

átmenő
~ *jegy: kö,*
ritk
Elégséges.
[Át lehet
vele menni].

atom fn
tréf, ritk
Elégtelen.
[Ha

atombombá
val
felrobbantan
ak valamit,
annak vége
lesz; ha
valaki
egyest kap,
az is ilyen
hatást vált
ki].

B

bácsi
→*Kalapos*
~. →*Karcsi*
~.

bagesz
(**bágesz**) fn
tréf, ritk
Elégtelen.
[< *bagó*;
alakjáról].

bagó fn
tréf, gyak
Elégtelen.
[Alakjáról].

bak fn
kö, ritk Jó.
Szj: ~ot lő:
Négyest
kap.

bakázik
tn ige *ritk*
Elégtelen
kap.

balázs fn
tréf, ritk
Közepes. [A
nagy *B* jobb
oldala
hasonlít a 3-
asra].

balázska
Közepes fn
tréf, ritk
Közepes. [<
balázs;
kicsinyítő
képzővel].

balta fn
tréf, gyak
Elégtelen.
[Alakjáról].

bambusz
fn *ke, gyak*
Elégtelen.
[< *bamba*;
nagyon
buta].

basa fn
tréf, ritk
Jeles. [A
basa
hasáról].

bat fn
kö, ritk
Elégtelen. [?
< szln. *bat*
'ütő; harang
nyelve'].

beaszeku
rál ts ige
gyak
Elégtelen
kap.

bebiztosí
t ts ige *ritk*
Elégtelen
kap.

becöveke
l ts ige *gyak*
Elégtelen
kap.

becumiz
ts ige *gyak*
Elégtelen
kap. **Szj:**
~za a

kékeres
méterest:
Ua.

bedacizi
k tn ige *ritk*
Elégtelen
kap.

bedeszká
z ts ige *ritk*

Elégtelent

kap.

bedradá

z tn ige *ritk*

Elégtelent

kap.

bedugóz

ts ige *gyak*

Elégtelent

kap.

befásít ts

ige *gyak*

Elégtelent

kap.

befázik

tn ige *ritk*

Elégtelent

kap.

befikáz

tn ige *ritk*

Elégtelent

kap.

begolyóz

ik tn ige

ritk

Elégtelent

kap.

begyöpö

södik tn ige

ritk

Elégtelent

kap.

bekacsáz

ts ige *gyak*

Elégségest

kap.

bekapál

ts ige *gyak*

Elégtelent

kap.

bekarcsú

sít tn ige

ritk

Elégtelent

kap.

bekaróz

ts ige *gyak*

Elégtelent

kap.

bekrepál

ige *ritk*

Elégtelent

kap.

bekvaká

z tn ige *ritk*

Elégtelent

kap.

béla fn

tréf, gyak

Elégséges.

[< *bélás*].

Vö. **cváj,**

duó, dvá,

thú.

bélás fn
tréf, gyak

Elégséges.

[< argó *bé*
'kettő']. Vö.

cváj, duó,
dvá, thú.

belövi ts
ige *gyak*
Elégtelent
kap.

bemárt
ts ige *ritk*
Elégtelent
kap.

béna fn
gú, gyak
Elégséges.
[Az *béna*,
ügyetlen,
aki kettést
kap].

benyó fn
tréf, ritk
Elégtelen. [
< *béna*].

bepecázi
k ts ige
gyak
Elégtelent
kap.

beponál
tn ige *ritk*

Elégtelent
kap.

berezél
tn ige *ritk*
Elégtelent
kap.

berúgja
ts ige *ritk*
Elégtelen
kap.

besóz ts
ige *ritk*
Elégtelent
kaptunk.

beszálká
sít ts ige
gyak
Elégtelent
kap.

beszar tn
ige *gyak*
Elégtelent
kap.

beszekáz
tn ige *gyak*
Elégtelent
kap.

beton ~
kettes: tréf,
ritk
Elégséges.
[Erős
kettes].

betököltn ige *ritk*

Elégtelent

kap.

betű →S

~.

bevargázts ige *ritk*

Jót kap.

bezúg tnige *ritk*

Elégtelent

kap.

bifláziktn ige *ritk*

Elégtelent

kap.

bika fn*tréf, ritk*

Elégtelen.

[Felszarvazt

ák,

elbukott].

bimbó fn*ke, gyak*

Elégtelen.

[Butácska]

bit→*Szfrí* ~.**bitófa** fn*tréf, ritk*

Elégtelen.

[Alakjáról].

ború→*Derűre* ~.**boszorka**fn *tréf, ritk*

Elégtelen.

[A

boszorkány

seprűjéről].

boszorkány fn *tréf,**ritk*

Elégtelen.

[A

boszorkány

seprűjéről].

bot fn*tréf, gyak*

Elégtelen.

[Alakjáról].

Vö. **furkó,****furkósbot,****gamó.****bötös** fn*tréf, ritk*

Jeles. [Az

ötös

torzított,

tréfás

változata].

bravó fn*kö, gyak*

Jeles. [< ol.

bravo
'ügyes'].

brokesz

fn *du tréf,*
gyak
Elégtelen.

[A férfi
nemi szerv
alakjáról].

buci fn

ke, *ritk*
Elégtelen.

[< *duci*].

Vö. **daci,**
doci, duci,
zsemlye.

buger fn

tréf, *ritk*
Elégtelen.

bugeroz

ts ige *ritk*
Jót kap.

bukfenc

fn *tréf, gyak*
Elégtelen.

[Az elbukik
igéből].

bukó fn

tréf, gyak
Elégtelen.

[Az elbukik
igéből].

bukta fn
tréf, gyak
Elégtelen.

[Az elbukik
igéből]. Vö.
lepény,

**péksütemé
ny.**

bukti fn

tréf, gyak
Elégtelen.

[< *bukta*].

bunda fn

tréf, gyak 1.
Elégtelen.

[Valaki
elbundáz,
elront
valamit]. **2.**
ritk Jeles.

[Valaki
csalás útján
szerzett jó
jegyet].

bundás ~

kenyér: tréf,
ritk Jeles.

[A *bunda*
szó

továbbképe
tt, *tréfás*

változata;

valaki

csalás útján
szerzett jó
jegyet;
illetve a ~
nagyon jó].

bunkó fn
du, gyak
Elégtelen.
[Arra
mondják,
aki nagyon
buta].

bunkócs
ka fn *du,*
gyak
Elégtelen.
[< *bunkó*;
kicsinyítőké
pzóvel].

bunkósb
ot fn *tréf,*
ritk
Elégtelen.
[Alakjáról].

BUX ~
index: tréf,
ritk
Elégtelen.
[*indexelni*
'jelezni'; az
elégtelen
jegy jelez
valamit,

valószínűleg
többet
kellett volna
készülnie a
diáknak; ha
a BUX
mozaikszót
feloldjuk,
akkor a
buksz igét
kapjuk].

búza fn
kö, ritk
Jeles.

bűvös fn
ke, ritk Jó.
[< *bűvös*
négyzet,
vagyis
olyan
négyzet,
amelynek a
mezőibe írt
számok
vízszintes,
függőleges
és átlós
irányban
ugyanazt a
végösszeget
adják].

C

cajku fn
tréf, ritk
Elégtelen. [?
< szln.].

cakk fn
tréf, ritk
Elégtelen.
[Arra
mondjuk, ha
valami nem
sikerült].

campó
fn *tréf, ritk*
Elégtelen.
[< horv.
szln. táj. <
kampó].

ceka fn
tréf, ritk
Elégtelen.
[< *ceruza*].

cekász fn
tréf, ritk
Elégtelen.
[< *ceruza*].

cekka fn
tréf, ritk
Elégtelen.
[< *ceruza*].

center fn
kö, gyak

Közepes
[Valaminek
a közepe].

cerka fn
tréf, gyak
Elégtelen.
[< *ceruza*].

ceruza
fn *kö, gyak*
Elégtelen.
[< *ceruza*].

cetka fn
tréf, ritk
Elégtelen.
[< *ceruza*].

cicafaro
k fn *tréf,*
ritk
Közepes.
[Alakjáról].

cöf (cöff)
fn *tréf, ritk*
Elégtelen.
[< *cövek*
csonkítva,
torzítva]

cölöp fn
tréf, gyak
Elégtelen.
[Alakjáról].
Vö. **cövek,**
gerenda,

**karó, léc,
lőcs, rúd.**

cömpó

fn *tréf, ritk*

Elégtelen.

[< horv.

szln. táj. <

kampó].

cövek fn

tréf, ritk

Elégtelen.

[Alakjáról].

Szj: ~*et*

nyel:

Elégtelent

kap. Vö.

cölöp,

gerenda,

karó, léc,

lőcs, rúd.

cucc fn

tréf, ritk

Elégtelen.

[Értéktelen].

cuff fn

tréf, ritk

Elégtelen.

[< *cufó*].

cufó fn

tréf, ritk

Elégtelen.

[A *cumó*

torzított
változata].

cuka fn

tréf, ritk

Elégtelen.

[A *cukorka*

csonka

változata].

cukorka

fn *tréf, ritk*

Elégtelen.

[Alakjáról].

cumesz

fn *tréf, ritk*

Elégtelen.

[< *cumi*].

cumi fn

tréf, gyak

Elégtelen.

[Arra

mondjuk, ha

valami nem

sikerül].

cumó fn

tréf, ritk

Elégtelen.

[< *cumi*].

cumpedl

i fn *tréf, ritk*

Elégtelen.

[A *cumi* szó

továbbképzé

tt, tréfás
változata].

cupa fn
tréf, ritk
Elégtelen.

cváj fn
kö, gyak
Elégséges.
[< ném.
zwei
'kettő']. Vö.

**béla, duó,
dvá, thú.**

cvek fn
tréf, ritk
Elégtelen.
[< szln.
'cövek'].

cveka
(**cveká**) fn
tréf, ritk
Elégtelen.
[< szln. táj.
cveka
'cövek'].

cvök fn
tréf, ritk
Elégtelen.
[< szln. táj.
-- *cvek*]

CS

csereszn

ye fn *tréf,*
ritk Jeles.
[Alakjáról].

csereszn

yepálesz fn
tréf, ritk
Jeles. [A
cseresznye
szó
továbbképzé
tt, tréfás
változata].

cseszi fn
tréf, ritk
Elégtelen.
[Elcseszte].

cseszkó

~ ötös: *tréf,*
gyak
Elégtelen.
[Csehszlová
kiában az
ötös
számjegy az
elégtelen].

cseszlová

k ~ ötös:
tréf, gyak
Elégtelen.
[Csehszlová
kiában az

ötös
számjegy az
elégtelen].

csetüre

fn *tréf, ritk*
Jó. [*< or. четьуре*
'négy']. Vö.

csityorka,
fir, főr,
star.

csétver

fn *tréf, ritk*
Jó.

csicska

fn *tréf, ritk*
Jeles. [Az
kap ötöst,
aki a tanár
csicskása].

csicsóka

fn *tréf, ritk*
Jeles. [A
Csicsóka és
moszkitók c.
film
mindentudó
fiúszereplőj
ének
nevéről;
köznev.].

csikó fn
tréf, ritk **1.**

Jeles. **2.**
gyak

Elégséges.

[A ló vagy
sakkfigura
formájáról;
a régi
diáknyelvbe
n 'elégtelen'
< cseszkó
vagy *cseszi,*
eredetileg a
csizmadiák
gúnyneve].

3. ritk

Elégtelen.

[*< cseszkó*].

Vö. **kanca,**
ló, pejkó.

csillag fn
kö, gyak
Jeles. [A
csillagnak
öt ága van].
→Zöld ~.

csillagos
fn *kö, gyak*
Jeles. [A
csillagnak
öt ága van].

csillagos
~ *egyes:*
tréf, ritk **1.**

Jeles. 2.

gyak

Elégtelen.

[Tökéletes,
hibátlan
egyed].

csillagos

~ *elégséges:*

tréf, ritk

Elégséges.

[Olyan

kettes,

melyet

kegyelemből

l kapott a

diák, s

éppen ezért

a

megjegyzés

ek

rovatában *)

alatt

nagyobb

szorgalomra

intik].

csillagos

~ *hatos:*

tréf, ritk

Jeles.

[Tökéletes,

hibátlan

ötös].

csipesz

fn *tréf, ritk*

Jeles.

[El/megcsíp
te a jó
jegyet].

csityork

a fn *tréf,*

ritk Jó. [<

or.

четверка

'négyes'].

Vö. **csetüre,**

fír, főr,

star.

csőr fn

tréf, ritk

Elégtelen.

[Például a

kacsa

csőrének

alakjáról].

csúcs fn

tú *gyak*

Jeles.

[Nagyon jó,

az ötös

mindennek

a csúcsa].

csuli fn

tréf, ritk

Elégtelen.

csunda

(**csundi**) fn
tréf, ritk
Elégtelen.
[Anal.
bunda].

csutka fn

tréf, ritk
Elégtelen.
[Alakjáról].

csuvi fn

tréf, ritk
Elégtelen.

csúzli fn

tréf, ritk
Elégséges.
[Alakjáról].

csülök fn

tréf, ritk
Elégtelen.
[Alakjáról].

D

daci fn

tréf, ritk
Elégtelen.
[A régi
diáknyelvből:
szekunda
+ -ci
képző].

dagi ~

jegy: tréf,
ritk Jeles.
[Alakjáról].

dákó fn

tréf, gyak
Elégtelen.
[Alakjáról].

dakszi fn

tréf, ritk
Elégtelen.
[< *dakszli*].

dakszli

fn *tréf, ritk*
Elégtelen.
[< ném.
dachsel
'tascskó,
borzeb'; az
egyedül is egy
csúnya jegy,
mint a
tascskó; <
dákó].

de

→*Kamposz*
~
gojtekázész.
→*Karó* ~
gamma.

debacó

fn *du ritk*
Elégtelen.

[De baszó,
ezt jól
elbaszta, de
bebaszta].

deci fn
kö, ritk
Elégséges.

[A két
deciből].

dekk fn
tréf, ritk
Elégtelen.

[< argó
'cigaretta,
csikk'].

délibáb
fn *kö, ritk*
Jeles.
[Káprázat,
káprázatos].

derekas
fn *kö, ritk*
Közepes. [A
derék a test
közepén
van].

derékszö
g fn *tréf,*
ritk
Elégtelen.
[Alakjáról].

derúre ~
ború: tréf,

ritk
Elégtelen.
[Egyszer jó
jegyet,
máskor meg
rossz jegyet
kap a diák].

deszka
fn *tréf, gyak*
Elégtelen.
[Alakjáról].

diákötös
fn *kö, ritk*
Elégtelen.

[A
diákoknál
az a menő,
aki egyest
kap].

dicsérete
s fn *ke, gyak*
Jeles. [Aki
ötöst kap,
azt
megszokták
dícsérni].

dinnye
fn *gú, gyak*
Elégtelen.
[Arra
mondják,
aki buta].
Vö. **tök**.

dió fn *kö,*
ritk

Elégtelen.

[A dió az
agyra
hasonlít;
olyan
kevés/kicsi
esze/agya
van, mint a
diónak].

diófa fn
kö, *ritk*

Elégtelen.

[< *fa*]. Vö.

fejfa,

fenyőfa,

fűzfa,

karácsonyf

a, nyárfa,

piszkafa,

szálfa,

tűzifa.

disznó fn
tréf, *ritk* Jó.

disszertá

l tn ige *ritk*

Elégtelent

kap.

doci fn
tréf, *ritk*

Elégtelen.

[< *daci*].

Vö. **buci,**
daci, duci,
zsemlye.

dohos fn
kö, *ritk*
Elégtelen.

[Arra
mondják,
ami rossz].

domb fn
kö, *gyak*

Közepes.

[Alakjáról].

dömper
fn *tréf,* *ritk*
Elégtelen.

[Az egyes
olyan érzést
vált ki,
mintha
áthaladna
rajtunk egy
dömper,
vagyis
teljesen
lesújt,
földbe
döngöl].

döngölő
fn *tréf,* *ritk*
Elégtelen.

[Ami a
földbe

döngöl,
lesújt].

döntetle

n fn *kö*,
gyak
Elégtelen.
[1-1; két
egyes
esetén].

dráj fn

tréf, gyak
Közepes. [<
ném. *drei*
'három'].
Vö. **szfrí**,
trica, **trin**,
tris,
trityorka,
trosenyka.

drityó fn

tréf, ritk
Elégtelen.

duci fn

tréf, ritk
Elégtelen.
[< *daci*].

Vö. **buci**,
daci, **doci**,
zsemlye.

dudva fn

gú, gyak
Elégtelen.
[Arra

mondják,
ami rossz,
értéktelen].

duga fn

tréf, gyak
Elégtelen.
[< *dugó*].

dugasz

fn *tréf, gyak*
Elégtelen.
[< *dugó*].

dugattyú

fn *tréf, gyak*
Elégtelen.
[A *dugó* szó
továbbképzé
tt alakja].

dugesz

fn *tréf, ritk*
Elégtelen.
[< *dugó*].

dugó fn

tréf, gyak
Elégtelen.
[Alakjáról].

dugóhúz

ó fn *tréf*,
ritk
Elégtelen.
[Alakjáról].

Dugovics

Titusz fn
tréf, ritk

Elégtelen.

[A *dugó*
szóból –
asszociáció
révén –
képzett
személynév]

duj fn
tréf, ritk
Elégséges.
[< cig.
'kettő'].

duó fn
tréf, gyak
Elégséges
[< lat. *duo*
'kettő, két'].
Vö. **béla,**
cváj, dvá,
thú.

dupla ~
puding:
tréf, gyak
Elégséges.
[Arra
mondjuk,
hogy
puding, ami
nem sikerül,
tehát
a
diáknyelvbe

n 'elégtelen'
jelentésű;
kétszer egy
az kettő].

duplás-
pudvás fn
tréf, ritk
Elégséges.
[Pudvás =
rossz, a
diáknyelvbe
n 'elégtelen'
jelentésű;
kétszer egy
az kettő].

dutyi fn
tréf, ritk
Elégtelen.
[Dutyiba,
vagyis
börtönbe a
rossz
emberek
kerülnek; <
dugó].

dvá fn
tréf, ritk
Elégséges.
[< or. *ῥεα*
'kettő']. Vö.
béla, cváj,
duó, thú.

Dzs

dzsigoló

fn *tréf, ritk*

Elégtelen.

[< ang.-fr.

gigolo

'parkett-

táncos,

selyemfiú,

zsigoló'].]

E, É

ε

→*Fordított*

~.

egészség

es fn *tréf,*

ritk

Elégséges.

[Az

elégségesbő

l képzett

torzított,

tréfás alak].

egs fn

tréf, gyak

Elégséges.

[Az

elégséges

csonka

változata].

egt fn

tréf, gyak

Elégtelen.

[Az

elégtelen

csonka

változata].

egy ~

egész: kö,

ritk

Elégtelen.

[Az egyes

az egy kerek

egész jegy].

egész

→*Egy ~.*

egyes

→*Csillagos*

~.

→*Pocakos*

~. →*Szlovák*

~. →*Tripla*

~. →*Tunikás*

~.

egy ~

esélyes:

tréf, ritk

Elégtelen.

[Nincs esély

jobb jegyre,

a diák

annyit

kapott és kész].

egyenes

fn *kö, gyak*

1.

Eléngtelen.

[Alakjáról].

2. →*Görbe*

~.

egyenes

~ *ötös: kö, ritk*

Elégtelen.

[Alakjáról;

kiegyenesíté

tt *ötös*].

egyenesé

k ~
gyűjteménye
: *kö, ritk* Jó.

[Alakjáról;

a *négyes*

három

egyenesből

tevődik

össze].

egy

→*Numero*

~. →*Kettő*

~*es*.

egyés ~

áthúzva: kö,

ritk Jó.

[Alakjáról;

ha az *egyés*

vízszintesen

áthúzzuk, a

négyestkapj

uk].

egyéske

fn *tréf, gyak*

Elégtelen.

[Az *egyés*

kicsinyítőké

pzövel].

egyetem

es ~ *jeles:*

tréf, ritk

Elégséges.

[Egyetemek

en,

főiskolákon,

ha *kettes, az*

már jó].

egységel

em fn *tréf,*

ritk

Elégtelen.

[Az *elem*

alakjáról].

egységny

i fn *kö, ritk*

Elégtelen.

[*Kerek,*

egész jegy].

eke fn
tréf, gyak

Elégtelen.

[Alakjáról].

ekg A
→*halott ~ja*.

elég ~ *jó*:
kö, ritk

Közepes.

[Se nem
rossz, se
nem jó].

elégséges
→*Csillagos*
~.

elégsegg
es fn *tréf,*
ritk

Elégséges.

[Az
elégségesből
1 képzett
torzított,
tréfás alak].

elégtelen
→*Paraszt* ~.

elfásul tn
ige *ritk*
Elégtelent
kap.

elfekszik
tn ige *ritk*

Elégtelent
kap.

elhúz fn
kö, gyak
Elégtelent
kap. **Szj:**
~zák a
nótáját: Ua.

ellenőrző
bélés fn
tréf, ritk
Elégtelen.

[A rossz
tanulók
ellenőrzője
sok egyessel
van tele,
azzal van
kibéelve].

elnyal tn
ige *gyak*
Elégtelent
kap.

első Az
→*erdősáv* ~
tagja.

elvtárs
→*Szegletes*
~.

emelked
ő fn *tréf,*
ritk

Elégtelen.

[Alakjáról].

épha fn

tréf, ritk

Elégtelen.

erdészeti

~ *fatelepe*:

tréf, ritk

Elégtelen.

[Sok *fa*,

vagyis sok

egyed, erdőt

alkot].

erdősáv

Az ~ *első*

tagja: tréf,

ritk

Elégtelen.

[< *fa*;

körülírás].

ernő fn

tréf, ritk

Közepes.

[Nőhet még

a jegy].

esélyes

→*Egy ~.*

esernyő

fn *tréf, ritk*

Elégtelen.

[Alakjáról;

amikor az

esernyő be

van csukva].

ex fn

tréf, ritk

Elégséges.

F

fa fn *tréf,*

gyak

Elégtelen.

[Alakjáról].

Szj: *Elvágja*

a ~t; Erdőt

telepít;

~sítási

hónapot

tart; ~t

ültet:

Elégtelent

kap. **Vö.**

diófa, fejfa,

fenyőfa,

fűzfa,

karácsonyf

a, piszkafa,

szálfa,

tűzifa.

facsar

fn *tréf, ritk*

Elégtelen.

[Alakjáról].

facsemet
e fn *tréf, ritk*
Elégtelen.
[< *fa*].

fadugó
fn *tréf, gyak*
Elégtelen.
[Alakjáról].

faiskola
fn *tréf, ritk*
Elégtelen.
[Sok *fa*,
vagyis sok
egyed].

fájv fn
tréf, gyak
Jeles. [<
ang. *five*
'öt']. Vö.

fünf,
pityorka,
pityorko,
pjáty.

fakabát
fn *tréf, ritk*
Elégtelen.
[< *örbódé*].

fakereszt
fn *tréf, ritk*
Elégséges.
[Egymást
metsző két
egyenes, *fa*;

kétszer egy
az kettő].

fakó fn
tréf, ritk
Elégtelen.
[A *fából*
továbbképzé-
tt *tréfás*
kifejezés].

fási ~
TÁSI
jónapot:
tréf, ritk
Elégtelen.
[Szójáték a
fásítási
kampánnyal
és az iskola
régibbi
nével:
Testnevelési
Általános és
Sportiskola]

fásli fn
tréf, ritk
Elégtelen.
[< ném.
fatsche
'közözpóly
a, fásli'].

fasz fn
du, gyak

Elégtelen.

[Alakjáról].

fasza fn

du, gyak

Jeles. [Arra

mondjuk, ha

valami

nagyon jó].

fatelep

→*Erdészeti*

~.

feca fn

tréf, ritk

Elégtelen.

[A *fa* szóba

közbeékelőd

ött betűk

által

keletkezett

keresztnév].

fejes ~

kettes: tréf,

gyak Jeles.

[Tkp. fejre

állított

kettes, ami

úgy néz ki,

mint az

ötös].

fejes ~

ötös: tréf,

gyak

Elégséges.

[Tkp. fejre

állított ötös,

ami úgy néz

ki, mint a

kettes].

fejfa fn

tréf, ritk

Elégtelen.

[Síron fából

való

emlékjel].

Vö. **diófa,**

fenyőfa,

fűzfa,

karácsonyf

a, nyárfa,

piszkafa,

szálfa,

tűzifa.

fejkendő

fn *tréf, ritk*

Jeles. [Mint

egy fejre

rakott

kendő].

fejsze fn

tréf, gyak

Elégtelen.

[Alakjáról].

felemás

fn *tréf, ritk*

Közepes. [A

három az

ötnek
majdnem a
fele, ebből
továbbképzé-
tt tréfás szó
a felemás].

feles fn
kö, gyak
Közepes. [A
három az
ötnek
majdnem a
fele].

felezett ~
nyolcas:
tréf, gyak
Közepes.
[Ha a
nyolcast
függőlegese-
n
megfelezzü-
k, a hármast
kapjuk].

felöltő fn
tréf, ritk
Elégtelen.
[Félig
szekunda].

felül ~
görbül: tréf,
ritk

Közepes.
[Alakjáról].
fenék fn
tréf, gyak
Közepes.
[Alakjáról].

fenyő fn
kö, ritk
Elégtelen.
[< *fa*]. Vö.
diófa,
fenyőfa,
fűzfa,
karácsonyf
a, piszkafa,
tűzifa.

fenyőfa
fn *kö, ritk*
Elégtelen.
[< *fa*]. Vö.
diófa, fejfa,
fűzfa,
karácsonyf
a, piszkafa,
szálfa,
tűzifa.

fésű fn
tréf, gyak
Közepes.
[Alakjáról].

ficak fn
trég ritk
Elégtelen.

figaró fn
tréf, ritk
Elégtelen.
[Keménykal
ap; elavult
szó].

fika fn
gú, gyak
Elégtelen.
[Csak
értéktelen
firkálmány;
táj.
'takony']].

fikasz fn
gú ritk
Elégtelen.
[< *fika*].

fikusz fn
tréf, gyak
Elégtelen.
[< *fika*].

finyasz
fn *tréf, ritk*
Elégtelen.

fir fn
tréf, gyak
Jó. [< ném.
vier 'négy'].
Vö. **csetüre,**
csityorka,
fór, star.

fityisz fn
gú, gyak
Elégtelen.
[Ujjal
mutatott
füge;
alakjáról].

flamingó
fn *kö, ritk*
Jó.
[Alakjáról].

fog
→ *Kisszéket*
~.

fogas fn
tréf, ritk 1.
Elégtelen.
[Alakjáról].
2. Közepes.
[Ua.].

fogpizsk
áló fn *tréf,*
gyak
Elégtelen.
[Alakjáról].

fór fn
tréf, gyak
Jó. [< ang.
four
'négy']. Vö.
csetüre,
csityorka,
fir, star.

fordított

~ *kettes:*
tréf, gyak
 Jeles. [Tkp. fejre állított kettes].

fordított

~ *kisszék:*
tréf, ritk Jó.
 [Alakjáról].

fordított

~ *ötös: tréf,*
gyak
 Elégséges.
 [Tkp. fejre állított kettes].

fordított

~ *ε: tréf,*
gyak
 Közepes.
 [Nagy, írott, fordított ε betű].

formás

fn *ke, ritk*
 Jeles. [Az ötös az egy szép, kerek jegy].

fölé

→Szeka ~.

frinyó fn

tréf, ritk
 Elégtelen.
 [Tkp. 'orr'].

fukkó fn

tréf, ritk
 Elégtelen.
 [< *furkó*].

fukó fn

tréf, ritk
 Elégtelen.
 [< *furkó*].

furkó fn

tréf, ritk
 Elégtelen.
 [< *bot*]. Vö.
bot, furkó, gamó.

furkósbo

t fn *tréf, ritk*
 Elégtelen.
 [Alakjáról].
 Vö. **bot, furkó, gamó.**

fúró fn

tréf, gyak
 Elégtelen.
 [Alakjáról].

fünf fn

tréf, gyak
 Jeles. [< ném. *fünf*

'öt']. **fájv,**
pityorka,
pityorko,
pjáty.

fűrész fn
tréf, ritk
Elégtelen.
[Alakjáról].

füstös fn
tréf, ritk
Elégtelen.
[Gyanús
jegy].

fütty fn
tréf, ritk
Elégtelen.
[Azt
szokták
kifüttyülni,
ami rossz,
ami nem
tetszik].

fűzfa fn
kö, ritk
Elégtelen.
[< *fa*]. Vö.
diófa, fejfa,
fenyőfa,
nyárfa,
karácsonyf
a, nyárfa,
piszkafa,

szálfa,
túzifa.

G

galamb
fn *kö, ritk*
Közepes.
[Alakjáról].

gamesz
fn *tréf, ritk*
Elégtelen.
[< *gamó*].

gamma
fn *tréf, ritk*
Elégtelen.
[< *gamó*].
→ *Karó de*
~.

gamó fn
tréf, ritk **1.**
Elégséges.
2. Elégtelen.
[< táj.
'kampós bot
ágak
lehúzására']
. Vö. **bot,**
furkó,
furkósbot.

gamóca
fn *tréf, ritk*

Elégtelen.

[< *gamó*].

gangesz

fn *tréf, ritk*

Elégtelen.

[A Gangesz

egy híres

folyó;

alakjáról].

gereblye

fn *tréf, ritk*

1. Elégtelen.

[A gereblye

nyeléről]. **2.**

gyak

Közepes. [A

gereblye

fejéről].

gerenda

fn *tréf, gyak*

Elégtelen.

[Alakjáról].

Vö. **cölöp,**

cövek, léc,

karó, rúd,

lőcs.

gida fn

tréf, ritk

Elégséges.

[A gida

nyakáról].

Vö. **hattyú,**

kacsa, liba,

lúd.

giliszta

fn *tréf, ritk*

Elégtelen.

[Alakjáról].

gojtekáz

esz

→*Kamposz*

de ~.

gól fn

tréf, gyak

Jeles.

[Siker,

győzelem].

gólyaláb

fn *kö, ritk*

Jó.

[Alakjáról;

ha a gólya

felemeli az

egyik lábát,

úgy néz ki,

mint a

négyes].

gombóc

fn *tréf, ritk*

Elégtelen.

[Semmi,

értéktelen].

gömbi fn

ke gyak

Közepes.

[Alakjáról].

gömböly

ded fn *tréf*,

ritk

Közepes.

[Alakjáról].

gömböly

ű fn *kö*,

gyak **1.**

Jeles.

[Alakjáról].

2. *ritk*

Közepes.

[Ua.].

gömbvill

ám fn *kö*,

ritk **1.**

Elégtelen.

[Alakjáról].

2. *ritk* Jeles.

[Ua.].

görbe ~

egyenes: kö,

gyak

Elégséges.

[Alakjáról].

görbe fn

tréf, gyak **1.**

Elégséges.

[Formája a

gida

nyakára

hasonlító]. **2.**

ritk

Közepes.[Alakjáról].

görbe ~

hátú: tréf,

ritk

Közepes.

[Alakjáról].

görbécsk

e fn *ke, ritk*

Elégséges.

[Kicsinyítők

épzővel].

görbény

ak fn *tréf*,

ritk

Elégséges.

[Alakjáról].

görbített

fn *kö, ritk*

Közepes.

[Alakjáról].

görbül

fn *kö, gyak*

1.

Elégséges.

[Alakjáról].

2. →*Felül* ~.

görbülő

fn *tréf, gyak*

Elégséges.

[Alakjáról].

gud fn
tréf, gyak
Jó. [< ang.
good 'jó'].

gumó fn
tréf, ritk
Elégtelen.
[Alakjáról].

gunyesz
fn *tréf, ritk*
Elégtelen.
[< *gumó*].

Gy

gyalogos
fn *tréf, ritk*
Elégséges.

gyénes
fn *tréf, ritk*
Jó.
[Anagramm
a].

gyengus
fn *tréf, gyak*
Elégséges.
[A kettes az
egy gyenge
jegy].

gyes fn
tréf, gyak
Elégtelen.
[< *egy*].

gyökér
fn *du, gyak*
Elégtelen.
[Alakjáról].

gyufa fn
tréf, gyak
Elégtelen.
[Alakjáról].

gyúszú
fn *tréf, ritk*
Elégséges.
[Alakjáról].

H

hafcsi fn
tréf, ritk
Jeles.

hajó fn
kö, ritk
Elégtelen.
[Elúszott a
szerencséje,
ezért kapott
egyest].

halál
→*Hirtelen*
~.

halott A
~ *EKG-ja:*
tréf, ritk
Elégtelen.
[Alakjáról].

hárog tn
ige *ritk*
Elégtelent
kap.

hárem fn
tréf, ritk
Közepes.
[Szóferdítés
].

háresz fn
tréf, gyak
Közepes. [
három].

hárfa fn
tréf, ritk
Közepes. [A
háromból
továbbképzé-
tt *tréfás*
alak].

háró fn
tréf, gyak
Közepes. [
három].

háromszög fn *kö,*
ritk Jó.
[Alakjáról].

hasal tn
ige *gyak*
Elégtelent
kap.

hasas fn
tréf, gyak
Jeles.
[Alakjáról].

hatos
→*Csillagos*
~.

hátú
→*Görbe* ~.

hátulról
~ *a*
második:
kö, ritk

Elégséges.
[Sorrendben
a második].

hattyú fn
tréf, gyak
Elégséges.
[A *hattyú*
nyakáról].
Vö. **gida,**
kacsa, liba,
lúd.

hattyúnyak fn *tréf,*
gyak
Elégséges.
[A *hattyú*
nyakáról].
Vö.
libanyak.

hattyúny

akú fn *tréf,*
ritk

Elégséges.

[<
hattyúnyak].

hattyusz

fn *tréf,* *ritk*

Elégséges.

[< *hattyú*]

háztető

fn *tréf,* *ritk*

Elégtelen.

[Alakjáról].

heb fn *du*

ritk

Elégtelen.

['Hát Ezt
elBasztuk'].

hegyes

fn *tréf,* *ritk*

Elégtelen.

[Alakjáról].

hegyes ~

ötös: *tréf,*

ritk

Elégtelen.

hegyessz

ög fn *tréf,*

ritk

Elégtelen.

[Alakjáról].

hintó fn

tréf, *ritk*

Jeles.

hintó fn

tréf, *ritk*

Elégtelen.

[< *intő*].

hirtelen

~ *halál:* *tú,*

ritk

Elégtelen.

[Olyan
váratlanul
jött, mint a
halál].

holló fn

kö, *ritk*

Közepes.

[Alakjáról].

hónap

→*Fásítási*

~ot tart.

hordó fn

tréf, *gyak*

Közepes.

[Alakjáról;
a hármas,
olyan duci,
mint a
hordó].

horgászb

ot fn *tréf,*

gyak

Elégtelen.
[Alakjáról].

horgos
fn *tréf, ritk*
Elégtelen.
[Alakjáról].

horog fn
tréf, gyak
Elégtelen.
[Alakjáról].

Szj:
Bekapja a
~got:
Elégtelent
kap.

horog ~
és vonal:
tréf, ritk
Elégséges.
[Alakjáról].

hosszú
fn *kö, ritk*
Elégtelen.
[Alakjáról].

hosszúp
uska fn *tréf,*
ritk
Elégtelen.
[Alakjáról].

hullám
fn *kö, gyak*
Jó.
[Alakjáról].

hullámos
fn *kö, gyak*
Elégséges.
[Alakjáról].

hullámz
ás fn *kö,*
gyak
Elégséges.
[Alakjáról].

hurka fn
tréf, ritk
Jeles. [Az
ötös az egy
erős, vaskos
jegy].

hurok fn
kö, gyak
Elégséges.
[Alakjáról].

husáng
fn *tréf, ritk*
Elégtelen.
[<fa].

huszár
fn *tréf, ritk*
Elégtelen.
[Amikor a
huszár
egyenesen
áll]. Vö.

katona.
húzó fn
tréf, gyak

Elégtelen.
[Az egyes
lehúzza az
átlagot].

húz
→*Karóba* ~.

I, Í

igazolatl
an fn *kö*,
ritk
Elégtelen.
[Amikor
valaki
hiányzik az
iskolából,
egy vonalat
húznak a
naplóba].

index fn
tréf, *ritk*
Elégtelen.
[indexelni
'jelezni'; az
elégtelen
jegy jelez
valamit,
valószínűleg
többet
kellett volna
készülnie a
diáknak].

iwiw fn
tréf, *ritk* Jó.
[A római
négyes (IV)
duplán
duplázva;
olyan
internetes
oldal, ahol
az
ismerőseidet
találhatod
meg].

izmos fn
tréf, *ritk*
Jeles. [Az
ötös az egy
erős, vaskos
jegy].

J

jankó fn
tréf, *ritk*
Elégtelen.

jegenye
fn *kö*, *ritk*
Elégtelen.
[<*fa*].

jegy fn
kö, *gyak* **1.**
Osztályzat.
2. *ritk*
→*Áruló* ~.

→Átmenő ~.
→Dagi ~.
→Jó ~.
→Környezet
barát ~.
→Legjobb
~. →Legsze
bb ~.
→Rossz ~.
→Szuper ~.

jegyenka
fn tréf, ritk
Elégtelen.
[Magyar
kicsinyítőké
pzóvel].

jegyinic
(jegyinica)
fn tréf, ritk
Elégtelen.
[< or.
edunuyca
'egyes']].

jeh fn
tréf, gyak
Jeles. [<
ang. yeh
'igen']].

jék fn
tréf, ritk
Elégtelen.
[< cig. jek >

argó jekk
'egy']].

jekk fn
tréf, ritk
Elégtelen. [<
argó jekk
'egy']].

jeles
→Kóbor ~.

jessz fn
tréf, gyak
Jeles. [<
ang. yes
'igen']].

jó →Elég
~.

jó ~ jegy:
kö, gyak Jó.
[Jó, mert
már
majdnem
ötös].

jojó fn
tréf, ritk Jó.
[A jó
duplázva
egy régi,
ismert játék
nevét adja].

jónapot
→Fási TÁSI
~.

jutalom

fn *kö, ritk*
Jeles. [Az
ötös a
jutalma
annak, aki
szépen
felkészült
pl. egy
dolgozatra].

K

káo fn

tréf, gyak
Elégtelen.
[**K. Ottóné**
tanárnő
neve után;
valaki
kiütéssel
győzött v.
kiütés által
veszítette el
a meccset.].

kábel fn

tréf, gyak
Elégtelen.
[Alakjáról].

kacagó

fn *tréf, gyak*
Jeles.
[Mindenki

örül az
ötösnek].

kacsa fn

tréf, gyak 1.
Elégséges.
[A kacsa
nyakáról].
Vö. **gida,**
hattyú,
liba, lúd. 2.
ritk

Elégtelen.

[Nem
valódi, nem
igaz, csak
koholmány]

kafa fn

tréf, gyak
Jeles. [<
kafi < *kafa*
'nagyon
jó'].

kafi fn

tréf, gyak
Jeles. [<
kafa
'nagyon
jó'].

kaficsek

fn *tréf, ritk*
Jeles. [<
kafa

'nagyon

jó'].

kaki fn

tréf, gyak

Elégséges.

[Alakjáról;

nagyon

rossz/szar

jegy]. Vö.

szar, trotty.

kalács fn

fréf ritk

Jeles. [A

kalács

nagyon jó,

nagyon

finom].

kalapos

fn *tréf, ritk*

Jeles.

[Alakjáról].

~

Bácsi/kamp

ó: Ua.

kamó fn

tréf, ritk

Elégtelen.

[< *karó*].

kampec

(kámpec)

fn *tréf, gyak*

Elégtelen.

[< *argó* <

jidd. 'vége

van,

meghalt'].

kampó

fn *tréf, gyak*

1.

Elégséges.

[Alakjáról].

2. *ritk*

Elégtelen.

[Ua.] **3.**

→ *Kalapos*

~.

kampob

aszo fn *du*

ritk

Elégtelen.

[A *kampó*

szóból

továbbképzé

tt *durva*

kifejezés].

kampód

zsuszó fn

tréf, ritk

Elégtelen.

[A *kampó*

szóból

továbbképzé

tt *tréfás*

kifejezés].

kamposz

~ *de*

gojtekázész:

tréf, ritk

Elégtelen.

[A *kampó*

szó**ból**

továbbképzé

tt *tréfás*

kifejezés].

kampu

fn *tréf, ritk*

Elégtelen.

[Táj.].

kampus

bot fn *tréf,*

ritk

Elégtelen.

[Táj.].

kanca fn

tréf, ritk

Elégtelen.

[A *lófej*, a

sakkfigura

az *I-re*

emlékeztet

~ *kamó* <

karó <

egyenes;

szóferdítés,

nincs köze a

lóhoz]. Vö.

csikó, ló,

pejkó.

kanci fn

tréf, ritk

Elégtelen.

[< *kanca*].

Vö. **csikó,**

ló, pejkó.

kancus

fn *tréf, ritk*

Elégtelen.

[< *kanca*].

Vö. **csikó,**

ló, pejkó.

kangó fn

tréf, ritk

Elégtelen.

[< *kanó*].

kanó fn

tréf, ritk

Elégtelen.

[< *kanyó*].

kantri fn

tréf, ritk

Elégtelen.

[< *kanó*].

kanyar

fn *tréf, gyak*

1.

Elégséges.

[Alakjáról].

2. *ritk*

Közepes.

[Ua.].

kanyaró
fn *tréf, ritk*
Elégséges.
[< *kanyar*].

kanyaro
dik fn *tréf,*
gyak
Elégséges.
[Alakjáról].

kanyaro
dó fn *tréf,*
gyak
Elégséges
[< *kanyar*].

kanyesz
Elégtelen [<
kanyó].

kanyi
Elégtelen [<
kanyó].

kanyó
Elégtelen [<
kampó].

kapa fn
tréf, gyak
Elégtelen.
[Alakjáról].
→*Rotáció*
~.

kapanyél
fn *tréf, gyak*
Elégtelen.
[Alakjáról].

kapca fn
tréf, ritk
Elégtelen.
[< *kapa*].

kapó fn
tréf, ritk
Elégtelen.
[< *kapa*].

kapucni
fn *tréf, ritk*
Elégtelen.
[A kapu
szóból
továbbképzé
tt tréfás
kifejezés].

kapufa
fn *tréf, gyak*
1. Elégtelen.
[Alakjáról].
2. *ritk*
Elégséges.
[Ua.]. **3.** *ritk*
Jó. [Ua.].

kapútó
fn *tréf, gyak*
Elégtelen.
[< *kaputo*
olaszosan <
ném. *kaputt*
'oda van,
tönkrement'
].

kar fn
tréf, gyak
Elégtelen.
[Alakjáról].

karácson
yfa fn *tréf,*
ritk
Elégtelen.
[< *fa*]. Vö.
diófa, fejfa,
fenyőfa,
fűzfa,
piszkafa,
szálfa,
tűzifa.

karaj fn
tréf, ritk
Elégtelen.
[< *karó*].

karci fn
tréf, ritk
Elégtelen.
[< *karcsi*].

karcsi fn
tréf, gyak
Elégtelen.
[< *karó*].
~*bácsi*: Ua.

karcsika
fn *tréf, gyak*
Elégtelen.
[Kicsinyítők
épzővel].

karcsi-
marcsi
Elégtelen.
[A karcsi és
a marcsi
hasonló
hangzású
szavak].

karcsú
fn *tréf, gyak*
Elégtelen.
[Alakjáról].

kard fn
tréf, ritk
Elégtelen.
[Alakjáról].

karez fn
tréf, gyak
Elégtelen.
[< *karcsi*].

kárez fn
tréf, ritk
Elégtelen.
[< *karó*].

karez-
maresz fn
tréf, gyak
Elégtelen.
[< *karcsi-*
marcsi].

karó fn
tréf, gyak
Elégtelen. ~

de gamma:

Ua.

Szj: *Felhúzz*

a a ~ra; ~ba

húz; ~t nyel:

Elégtelent

kap. **Vö.**

cövek,

gerenda,

kereszt, lécs,

lőcs, rúd, x.

károlyka

fn *tréf, ritk*

Elégtelen.

[< *karcsi*].

Károly

→*Nagy ~.*

kasza fn

tréf, gyak

Elégtelen.

[Alakjáról].

kaszált

ige *gyak*

Elégtelent

kap.

kati fn

tréf, ritk

Elégséges.

[< *kettes*].

katona

fn *tréf, gyak*

Elégtelen.

[Olyan

egyenesen

áll, mint a

katona]. **Vö.**

huszár.

katonás

fn *tréf, gyak*

Elégtelen.

[Olyan

egyenesen

áll, mint a

katona].

keca fn

tréf, ritk

Elégtelen.

kedvenc

fn *kö, ritk*

Jeles.

[Mindenkin

ek az ötös a

kedvenc

jegyje].

kedvenc

ke fn *ke,*

ritk Jeles.

[Kicsinyítők

épzővel].

kegyele

mjegy fn

kö, gyak

Elégséges.

[Pl. a diák

dolgozata

egyest ér, de

kegyelembő
l, vagyis a
tanár
jóindulatána
k
köszönhetőe
n kettest
kap].

kékeres

→*Becumizz*

*a a ~
méterest.*

keljfelja

ncsi fn *tréf,*
ritk Jeles.
[Alakjáról;
játék; az
aljában lévő
súly
hatására
fektéből
mindig
főlegyenese
dő
babaszerű
duci figura].

kendő fn

tréf, ritk
Elégtelen.
[Alakjáról].

kenyér

1. →*Bundás*
~. →*Zsíros*

~. **2.** *ritk*
Közepes.

kerekhas

ú fn *tréf,*
gyak **1.**
Jeles.

[Alakjáról].

2. *ritk*
Közepes.

[Alakjáról].

kerékhas

ú fn *tréf,*
ritk Jeles.

[Alakjáról].

kereszt

fn *tréf, gyak*
Elégtelen.

[Alakjáról].

Szj: *Bevési*

a ~et:
Elégtelent
kap. Vö.

karó, x.

kerítés

fn *tréf, gyak*
Elégtelen.

[Sok léc van
egymás
mellett].

kétkerek

ű fn *tréf,*
ritk

Közepes.

[Alakjáról].

kettes

→*Beton* ~.

→*Fejes* ~.

→*Fordított*

~. →*Régi* ~.

→*Tükrös* ~.

ketteske

fn *ke* *gyak*

Elégséges.

[Kicsinyítők

épzővel].

kettő ~

egyed: tréf,

ritk

Elégséges.

[2:1 –es;

kettő osztva

eggyel az

kettő;

kétszer egy

az kettő].

kifekszik

tn ige *ritk*

Elégtelent

kap.

kígyó fn

tréf, gyak

Közepes.

[Alakjáról].

Vö. **kukac**.

király fn

tréf, gyak

Jeles.

[Nagyon

jól].

kiskapu

fn *tréf, ritk*

Elégtelen. **S**

zj: *Betesz a*

~t:

Elégtelent

kap.

kisszék

fn *tréf, gyak*

Jó.

[Alakjáról].

→*Fordított*

~. **Szj:** *~et*

fog:

Négyest

kap.

kitűnő fn

kö, gyak

Jeles.

[Nagyon

jól].

kiváló fn

kö, gyak

Jeles.

[Nagyon

jól].

kóbor ~

jeles: tréf,

ritk

Elégséges.

kolbász

tréf, gyak 1.

Elégséges.

[Úgy

kanyarog,

kanyarodik,

mint a

kolbász;

ebből a

szóból

származik a

kolbászol

'*cselleng*'

szavunk is].

2. *ritk*

Elégtelen.

[Alakjáról].

konyec

fn *tréf, ritk*

Elégtelen.

[< or. *конец*

'vég,

vminek a

vége'].]

koppan

tn ige *gyak*

Elégtelent

kap.

korhadt

fn *tréf, ritk*

Elégséges.

[Rossz

jegy].

kóró fn

tréf, ritk

Elégtelen.

[< *karó*].

kos fn

tréf, ritk

Közepes.

köntös

fn *tréf, ritk*

Jeles. [<

ötös; újabb

hangok

torlódtak

be.].

könyökc

ső fn *tréf,*

ritk

Elégtelen.

[Alakjáról].

könyöra

domány ~ a

szegényeknek

k: tréf, ritk

Elégséges.

[A diák

dolgozata

egyest ér, de

kegyelembő

l, vagyis a

tanár

jóindulatána

k
köszönhetőe
n kettest
kap, mert a
diák
rászorul a
jobbik
jegyre, hogy
nehogy
emiatt
megbukjon;
könyöradom
ány =
megalázóan
csekély bér,
juttatás].

környeze
tbarát ~
jegy: tréf,
gyak
Elégtelen.
[<fa].

körző fn
tréf, ritk
Elégtelen.
[Alakjáról].

kötény
fn *tréf, ritk*
Elégtelen.
[Alakjáról].

közép fn
kö, gyak
Közepes. [A

hármaz az
egyaz és az
ötös között
van]. ~
pintyő: Ua.

középut
→*Arany* ~.

középfaz
on fn *tréf,*
ritk

Közepes. [A
hármaz az
egyaz és az
ötös között
van].

középrét
eg fn *kö,*
ritk

Közepes. [A
hármaz az
egyaz és az
ötös között
van].

középsős
fn *tréf, ritk*
Közepes. [A
hármaz az
egyaz és az
ötös között
van].

közi fn
ke, ritk

Közepes. [
közép].

kraft fn
tréf, gyak
Elégtelen.
[Arra
mondjuk,
ami nem
sikerült].

krawatte
fn *tréf, ritk*
Elégtelen.
[A német
szódolgozat
egyes lett,
és benne
volt ez a
szójelentés:
nyakkendő].

kukac fn
tréf, ritk 1.
Elégtelen.
[Alakjáról].
2. *gyak*
Közepes.
[Ua.]. Vö.
kígyó.

küllő fn
tréf, ritk
Elégtelen.
[A
kerékagyat
a talppal

sugarasan
összekötő
támasztórud
ak egyike;
tehát a jegy
az alakjáról
kapta a
nevét].

kvárt fn
tréf, gyak
Jó.
[Negyed,
negyedrés;
hangköznél
a negyedik
hang' < lat.
quartus
'negyedik'].

kvint fn
tréf, gyak
Jeles. [Ötöd;
hangköznél
az ötödik
hang' < lat.
quintus
'ötödik'].

L

L ~
áthúzva: kö,
ritk Jó. [Ha
az L betűre
függőleges

vonalat
húzunk, úgy
néz ki, mint
a négyes].

léc ~
alja: tréf,
ritk
Elégséges.

léc fn
tréf, gyak
Elégtelen.
[Alakjáról].

Szj: *Leveri*
a ~et:

Elégtelent
kap. Vö.
cölöp,
cövek,
gerenda,
karó, lócs,
rúd.

lecsó fn
tréf, ritk
Jeles. [A
lecsó
nagyon jó,
nagyon
finom].

legjobb
~ *jegy: kö,*
gyak Jeles.
[Az ötösnél

nincs jobb
jegy].

legszebb
~ *jegy: kö,*
gyak
Elégséges.

[A kettesnél
nincs szebb
jegy, csak
jobb;
egyetemen
gyakran ez a
legjobb
jegy].

lehorgon
yoz tn ige
ritk
Elégtelent
kap.

lévisz fn
tréf, ritk
Jeles. [
Levi's, az
egyik
legjobb
farmermárk
a].

liba fn
tréf, gyak
Elégséges.
[Alakjáról].
Vö. **gida,**

hattyú,
kacsa, lúd.

libanyak
fn *tréf, gyak*
Elégséges.
[Alakjáról].

Vö.

hattyúnyak

.

ló fn *tréf,*
ritk

Elégtelen.

[A
sakkfigura
alakjáról].

Vö. **csikó,**

kanca,

pejkó.

lófasz fn
du, gyak
Elégtelen.

[Az egyes
egy nagy
semmi,
értéktelen].

lovacska
fn *ke, ritk*
Elégtelen.
[Kicsinyítők
épzővel].

Vö. **csikó,**
pejkó.

lovagol

ige *gyak*

Egyest kap.

lócs fn
tréf, ritk
Elégtelen.

[A

szekéroidal
felső szélét
a tengely

külső

végével

összekötő

vasalt,

görbe rúd;
alakjáról].

Vö. **cölöp,**

cövek,

gerenda,

karó, léc,

rúd.

ló

→*Bakot ~.*

lqr ts ige

gyak

Elégtelent

kap.

[Elkúrtam,
elrontottam]

.

luc fn
tréf, ritk

Elégtelen.

[<fa].

lúd fn

tréf, ritk

Elégséges.

[Alakjáról].

Vö. **gida,**

hattyú,

kacsa, liba.

M

madár

fn *kö, gyak*

Közepes. [A

repülő

madár

sziluettje].

magyar

~ *trapper:*

tréf, ritk

Elégtelen.

[A

farmernadrá

g

márkaneve;

tv--

reklámon a

nadrágra

mutató

hüvelyk- és

mutatóujj

— tkp. 'oké,

klassz'

jelentéssel

— az *egy*

sorszámjegy

képét idézi;

a szó

eredete <

ang. *trapper*

'csapdaállít

ó

prémvadász

'].
mák fn

tréf, gyak

Jeles.

[Szerencséje

volt].

malac fn

tréf, ritk **1.**

Elégtelen.

[Az egyes

az egy

csúnya

jegy]. **2.** Jó.

Vö. **disznó.**

mankó

fn *tréf, ritk*

Elégtelen.

[Alakjáról].

második

→*Hátulról a*

~.

másodre

nd fn *kö,*

ritk

Elégtelen.

[A kettes az érdemjegye k között sorrendben a második].

matrac

fn *tréf, ritk*

1. Elégtelen.

[Alakjáról].

2. *gyak*

Osztályzat.

matrica

fn *tréf, ritk*

Osztályzat.

max fn

kö, gyak

Jeles. [Az

ötös a

legnagyobb,

legjobb

jegy, ami

adható].

maximu

m fn *kö,*

gyak Jeles.

[Az ötös a

legnagyobb,

legjobb

jegy, ami

adható].

mázli fn

kö, gyak

Jeles.

[Szerencséje volt].

medina

fn *tréf, ritk*

Közepes. [A

hármas az

érdemjegye

k sorában

középen

helyezkedik

el].

médium

fn *tréf, ritk*

Közepes. [A

médium

című

amerikai

sorozat

címéből].

medve fn

tréf, ritk

Elégtelen.

megnyes

ts ige *ritk*

Elégtelent

kap.

merev fn

tréf, ritk Jó.

[Az

alakjáról

kapta a
nevét; nem
rugalmas,
nem
hajlékony].

merevje
gy fn *tréf,*
ritk

Elégtelen.

[Az

alakjáról

kapta a
nevét; nem
rugalmas,
nem

hajlékon
y].

méteres
→*Becumizz*
a a kékeres
~t.

midl fn
tréf, *gyak*
Közepes. [<
ang. *midle*
'közép'].

minyon
fn *tréf,* *ritk*
Elégtelen.
[< fr.
mignon
'cukrászsüte
mény'].

mosolyg
ós fn *ke*
gyak Jeles.
[Mindenki
mosolyog,
örül annak,
ha ötöst
kap; a
tanárok is
egy
mosolygó
fejet tesznek
néha az ötös
mellé].

müszi fn
tréf, *ritk*
Jeles. [A
müszi a
trapper testv
ére; a
Müszi! egy
reklámbeli
felkiáltás
volt, amit
egy kézzel
való
csettintés
kísért; egy
céget
reklámozott
].

mütyürfn *tréf, ritk*

Oszályzat.

N**Nagy** ~*Károly: tréf,**ritk*

Elégtelen.

[A *karó*

szóból –

asszociáció

révén –

képzett

személynév]

.

nagyhas**ú** fn *tréf,**gyak* Jeles.

[Alakjáról].

nagyi fn*tréf, ritk* Jó.[< *négyes*;

szóferdítés].

náamber~ *ván: tréf,**gyak*

Elégtelen.

[Első

helyezés].

napló→*Árnyék a*~*ban.***nedves**fn *tréf, ritk*

Jó. [<

négyes;

szóferdítés].

néger fn*tréf, ritk* Jó.[< *négyes*;

szóferdítés].

négyi fn*tréf, gyak*

Jó. [<

négyes].**négyike**fn *tréf, gyak*

Jó.

[Kicsinyítők

épzővel].

német ~*ötös: kö,**ritk*

Elégtelen.

[A

németben az

ötös az

elégtelennel

egyezik

meg].

neves ~*doga: tréf,*

ritk

Elégtelen.

[Csak név és osztály szerepel a dolgozaton].

nokedli

fn *tréf, ritk*

Elégtelen.

[Alakjáról].

nóta fn

tréf, ritk

Elégséges.

[A nóta

kottázva

van;

jegyzetes

elégséges,

az

osztályzat

mellett

szöveges

megjegyzés

van]. **Szj:**

Elhúzza a

~ját:

Elégtelent

kap.

nózi fn

tréf, ritk Jó.

[Alakjáról].

nudli fn

tréf, gyak

Elégtelen.

[Alakjáról;

a nudli szó

jelentése:

semmi,

értéktelen].

nulla

→*Végtelenít*

ett ~.

nullás fn

kö, gyak

Elégtelen.

[A dolgozat

nulla pontos

lett].

nummer

o ~ *egy: tréf,*

ritk

Elégtelen.

[< ol.

numero

'szám,

sorszám'].]

Ny

nyakas

fn *tréf, ritk*

1.

Elégséges.

[Alakjáról].

2. Jó.

nyalókafn *tréf, gyak*

1. Elégtelen.

[Elnyalni,
elrontani].2. *ritk* Jeles.[A diák
„nyalizott”
a tanárnak,
azért kapott
ötöst].**nyárfa**fn *kö, ritk*

Elégtelen.

[< *fa*]. Vö.**diófa, fejfa,****fenyőfa,****fűzfa,****karácsonyf****a, pizkafa,****szálfa,****tűzifa.****nyekli** fn*tréf, ritk*

Elégtelen.

[< *nyekken*;

ütéstől,

eséstől

rövid

nyögésszerű

hangot ad;

az egyes

fájdalommal

tölti el az
embert].**nyeles** fn*tréf, ritk*

Elégtelen.

[Alakjáról].

nyel→*Cöveket*~. →*Karót*

~.

nyúl fn*tréf, ritk* Jó.**O, Ó****oksz** fn*tréf, gyak*Jeles. [Az
oké

becézéséből

= helyeslés].

ólomfejűfn *tréf, ritk*

Jó.

[Hasonlít az
ólomkatoná
hoz].**ostor** fn*tréf, ritk*

Elégtelen.

[Alakjáról].

oszlop fn*tréf, ritk*

Elégtelen.
[Alakjáról].

OTP-

ötös fn *tréf,*
ritk

Elégtelen.
[Ötös öthavi
részletre].

Ö, Ӧ

öccs fn
tréf, *ritk*
Jeles.

ödön fn
tréf, *ritk*
Jeles. [A
horvátország
gi *Hahota* c.
gyermekújs
ágból
kölcsonözve
].

ödönke
fn *tréf,* *ritk*
Jeles.
[Kicsinyítők
épzővel].

öngól fn
tréf, *gyak*
Elégtelen.
[A gól
(jeles)

ellentettje].
Szj: *~t rúg.*

ördög ~
villája: tréf,
ritk

Közepes. [A
villa
alakjáról].

öreg fn
tréf, *ritk*
Elégtelen.

öthavi
→*Ötös* ~
részletre.

öt Az ~
alattvalója:
tréf, *ritk* Jó.
[Sorrendben
alatta van].

öti fn *ke*
gyak Jeles.
[< *ötös*].

ötös
→*Hegyes* ~.
→*Német* ~.
→*Proletár*
~. →*Régi*
~. →*Szlovák*
~ →*Tükrös*
~. →*Úri* ~.
→*Cseszlová*
k ~.

→Cseszkó

~.

ötös ~

öthavi

részletre:

tréf, ritk

Elégtelen.

[Az ötös öt

részre

osztva az

egy].

ötös ~

részletekben

: *tréf, ritk*

Elégtelen.

[Az ötös öt

részre

osztva az

egy].

ötvös fn

tréf, ritk

Jeles. [*<*

ötös,

hangbetoldá

s].

ötyi fn

tréf, ritk

Jeles. [*<*

ötös,

hangbetoldá

s].

P

pálca fn

tréf, gyak

Elégtelen.

[Alakjáról].

pálcika

fn *tréf, gyak*

Elégtelen.

[Kicsinyítők
épzővel].

pancs fn

tréf, ritk

Jeles. [*<* cig.

pandž 'öt'].

pánik fn

tréf, ritk

Elégtelen.

[Aki egyest

kap, az

pánikba

esik].

parafa

fn *tréf, ritk*

Elégtelen.

[*< fá*].

parafad

ugó fn *tréf,*

gyak

Elégtelen.

[Alakjáról].

parafagu

gó fn *tréf,*

ritk

Elégtelen.

[Játékosan
orosz *d*-vel].

paraszt

~ *elégtelen*:

du ritk

Jeles.

[Régebben
az ötös
számjegy az
elégtelen
jele volt].

parasztk

itúnő fn *du*

ritk

Elégtelen.

[Régebben
az ötös
számjegy az
elégtelen
jele volt].

peca fn

tréf, gyak

Elégtelen.

[Alakjáról].

pecabot

fn *tréf, gyak*

Elégtelen.

[Alakjáról].

pecka fn

tréf, ritk

Elégtelen.

[< *peca*].

peckes

fn *tréf, ritk*

Jeles. [Jól

mutat, jól

néz ki].

peckó fn

tréf, ritk

Elégtelen.

[< *peca*].

pecus fn

tréf, ritk

Elégtelen.

[< *peca*].

pedál-

medál fn

tréf, ritk

Jeles.

[Valaki

nagyon

pedál

valamiben,

az nagyon

jó

valamilyen

témában].

pedró fn

tréf, ritk

Elégtelen.

pejkó fn

tréf, ritk

Elégtelen.

[< *ló*]. Vö.

csikó,

kanca,ló.

példás fn

kö, gyak

Jeles.

[Nagyon

jó].

penge fn

tréf, gyak 1.

Jeles. [Vág

az esze]. **2.**

ritk

Elégtelen.

[Borotva,

zsilettpenge;

alakjáról].

Szj:

Bekapja a

~t:

Elégtelent

kap.

penkó fn

tréf, ritk

Elégtelen.

peti fn

tréf, ritk

Jeles.

petyka

fn *tréf, ritk*

Jeles. [<

peti].

petyor fn

tréf, ritk

Jeles.

phallos

fn *tréf, ritk*

Elégtelen.

[< gör.

'hímvessző'

].

pincs fn

tréf, ritk

Elégtelen.

pipa fn

tréf, ritk

Jeles.

[Lepipál

vele

mindenkit].

pipajegy

fn *tréf, ritk*

Jeles.

[Lepipál

vele

mindenkit].

pipaszár

fn *tréf, ritk*

Elégtelen.

[Alakjáról].

pipec fn

tréf, ritk

Jeles. [<

piperkőc].

piperkőc

Jeles.

[Feltűnést
kelt].

piroska

fn *tréf, ritk*
Jeles. [*< or. нямёрка*].

piszka fn

tréf, ritk
Elégtelen.
[*< fa; ami nagyon vékony*].

piszkafa

fn *tréf, ritk*
Elégtelen.
[Alakjáról].
Vö. **diófa,**
fejfa,
fenyőfa,
fűzfa,
karácsonyf
a, szálfa,
tűzifa.

pityóka

fn *tréf, ritk*
Jeles. [Az orosz ötösből képzett tréfás alak].

pityorka

(pityorká)

fn *tréf, ritk*

Jeles. [*< or. нямёрка*

’ötös’]. Vö.

fájv, fünf,

pityorko,

pjáty.

pityorko

(pityorku)

fn *tréf, ritk*

Jeles. [*< or. нямёрка*

’ötös’]. Vö.

fájv, fünf,

pityorka,

pjáty.

pittyes

fn *tréf, ritk*

Elégtelen.

pizza fn

tréf, ritk

Közepes.

[Alakjáról;

a **hárm**as

olyan,

mintha két

körre,

pizzára

lenne

osztva].

pjáty fn
tréf, ritk
Jeles. [< or.
нямь 'öt'].
Vö. **fájv,**
fünf,
pityorka,
pityorko.

plajbász
fn *tréf, ritk*
Elégtelen.
[< ném.
'ceruza';
alakjáról].

plusz
→Zéró ~.

pocak fn
tréf, ritk
Jeles.
[Alakjáról].

pocakos
~ *egyed:*
tréf, ritk
Jeles.
[Alakjáról].

pocakos
fn *tréf, gyak*
1. Jeles.
[Alakjáról].
2. *ritk*
Közepes.
[Ua.].

potya fn
tréf, ritk
Jeles.
[Könnyű
volt
megszerezni
].

potyka
fn *tréf, ritk*
Elégtelen.
[< *potya*].

pöcök fn
tréf, ritk
Elégtelen.

pöcs fn
du ritk
Elégtelen.
[Bunkó,
tudatlan].

príma fn
kö, gyak
Jeles. [< ol.
prima 'első'
< lat.
primus, -a, -
um 'első';
legelső,
legkiválóbb'
].

prímás
fn *tréf, ritk*
Jeles. [Itt:
játékos

képzés a
prima-ból;
< lat.
primas 'az
elsők és a
legelsőbbek
egyike'.

proletár
~ *ötös*: *kö*,
ritk
Elégséges.
[A diák
történelemb
ől kettest
kapott].

proletár
ötös fn *kö*,
gyak
Elégtelen.
[Régebben
az *ötös*
számjegy az
elégtelen
jele volt].

puding
1. fn *tréf*,
gyak
Elégtelen.
[Arra
mondjuk,
hogy
puding, ami
nem

sikerült]. **2.**
→*Dupla* ~.

pudva fn
tréf, *gyak*
Elégtelen.
[Rossz].

pudvás
fn *tréf*, *gyak*
Elégtelen.
[Rossz].

púpos ~
teve: *tréf*,
ritk
Közepes.
[Alakjáról].

R

radír fn
tréf, *ritk*
Elégtelen.
[Alakjáról].

reccs fn
tréf, *ritk*
Elégtelen.
[Elrontotta].

régi ~
kettes: *kö*,
gyak Jó.
[Régebben a
kettes
számjegy a

négyes jele
volt].

régi ~
ötös: *kö*,
gyak
Elégtelen.
[Régebben
az ötös
számjegy az
elégtelen
jele volt].

remek fn
kö, *gyak*
Jeles.
[Nagyon
jó].

répa fn
tréf, *ritk*
Elégtelen.
[Alakjáról].

részlet
→*Ötös*
~*ekben*.

részlet →
Ötös öthavi
~*re*.

retkes fn
tú, *ritk*
Elégséges.
[Nagyon
rossz;
csúnya
jegy.].

river fn
tréf, *ritk*
Elégtelen.
[< ang. *river*
'folyó']].

rizsa fn
tréf, *ritk*
Elégtelen.
[Alakjáról].

román ~
egyed: *kö*,
ritk Jeles.
[A román
egyed a
magyarban
az ötössel
egyezik
meg].

rossz ~
jegy: *kö*,
gyak
Elégtelen.

rotációs
~ *kapa*: *tréf*,
ritk
Elégtelen.
[Benzinmeg
hajtású
forgórészrel
működő <
rotor < lat.
roto 'körben

forgat;
forog’].

rovás fn
tréf, ritk
Oszttályzat.
[Minősítés].

rozs fn
tréf, ritk Jó.
Vö. **zab**.

rövidpál
esz fn *tréf,*
ritk
Közepes.

rőzse fn
tréf, ritk
Elégtelen.
[<fa].

rúd fn
tréf, ritk
Elégtelen.
[Alakjáról].
Vö. **cölöp,**
cövek,
gerenda,
karó, léc,
lőcs.

rudi fn
tréf, gyak
Elégtelen.
[Alakjáról].

rúg→*Ön*
gólt ~.

rutyi fn
tréf, ritk
Elégtelen.

[Arra
mondjuk,
ami rossz,
selejtes].

rükverc
fn *tréf, ritk*
Jeles. [Az
autókban öt
sebesség
van, az
ötödik a
hátramenet].

S

sámli fn
tréf, ritk
Elégtelen.
[Támlátlan
kisszék,
zsámoly;
alakjáról].

sánta fn
tréf, ritk Jó.

sarló fn
tréf, ritk **1.**
Elégséges.
[Alakjáról].
2. Jeles.
[Ua.].

S ~ betű:

kö, ritk

Jeles.

[Alakjáról].

selejt fn

tréf, ritk

Elégtelen.

[Rossz].

serkentő

fn *tréf, ritk*

Elégtelen.

[Ha valaki

rossz

osztályzatot

kap, az

motiváló

lehet a diák

számára].

sétabot

fn *tréf, ritk*

Elégtelen.

[Alakjáról].

siralomh

áz fn *tréf,*

ritk

Osztályzat.

[Az

sohasem

kellemes, ha

egy diák

osztályzatot

kap; rossz

jegy esetén

sokan

elsírják

magukat,

mint egy

ember

halálakor].

sirály

Jeles.

[Nagyon

jó.].

só fn *tréf,*

ritk

Elégtelen.

[Nagyon

kicsi/gyenge

teljesítmény

].

soványk

a fn *tréf,*

gyak

Elégtelen.

[Nagyon

gyenge

teljesítmény

].

sörhasú

fn *tréf, ritk*

Jeles.

[Alakjáról].

spongya

fn *tréf, ritk*

Elégtelen.

[Alakjáról,

mert régen
ez volt a
szivacs; jól
megszívta,
megjárta].

star fn
tréf, ritk Jó.
[< cig. *štār*
'négy']. Vö.
csityorka,
csetüre, fir,
fór.

stréber
fn *tú gyak*
Jeles. [A
stréber,
törtető
diákok
kapnak
ötöst].

stupli fn
tréf, ritk
Elégtelen.

suháng
fn *tréf, ritk*
Elégtelen.
[Alakjáról;
a suháng
hajlékony
vessző, ág].

susz
(**sussz**) fn
tréf, ritk

Elégtelen. [<
szln. szleng
? < ném.
schluß
'lövés']].

suszter
fn *tréf, ritk*
Elégtelen.
[A cipész
szöggel
dolgozik; a
szög
alakjáról].

susztersz
ög fn *tréf,*
ritk
Elégtelen.
[A szög
alakjáról].

sün fn
tréf, ritk
Közepes.

Sz

szabadr
úgás fn *tréf,*
ritk
Elégséges.

szálfa fn
tréf, ritk
Elégtelen.
[Alakjáról].

Vö. **diófa,**
fejfa,
fenyőfa,
fűzfa,
karácsonyf
a, nyárfa,
tűzifa.

szálka fn
tréf, gyak
Elégtelen.
[Alakjáról].

szalmah
úzó fn *tréf,*
ritk
Elégtelen.
[A szalma
alakjáról].

szalmasz
ál fn *tréf,*
gyak
Elégtelen.
[A szalma
alakjáról].

szalmaté
pő fn *tréf,*
ritk
Elégtelen.
[A szalma
alakjáról].

szar fn
du, gyak
Elégtelen.
[Rossz

jegy]. Vö.
kaki,
trotty.

szarügy
fn *tréf, gyak*
Elégtelen.
[Rossz
dolog].

szarvasö
tös fn *tréf,*
ritk
Elégtelen.
[’*Megnő a*
szarva’
kifejezésből
; a diák
elbízta
magát, azt
hitte ötöst
kap, de csak
egyesre
teljesített].

szecska
fn *tréf, ritk*
Elégtelen.
[Apróra
vágott
szalma;
értéktelen].

szegénye
k
→*Könyörad*

omány a
~*nek.*

szegletes

~ *elvtárs:*
tréf, ritk Jó.

szégyen

fn *tú, ritk*
Jeles. [Egy
rossz
képességű
osztályban
szégyen
ötöst kapni;
az ilyen
diákat
elítélik,
lenézik
emiatt az
osztálytársai
].

szék fn

tréf, gyak
Jó.
[Alakjáról].

szeka fn

tréf, gyak
Elégtelen.
[< *secunda*].

szeka ~

föle: tréf,
ritk
Elégséges.
[< lat.

secunda
'második'].

székláb

fn *tréf, gyak*
1. Elégtelen.
[Alakjáról].
2. *ritk Jó.*
[Ua.].

szekó fn

tréf, gyak
Elégséges.
[< *secunda*].

szeku fn

tréf, gyak
Elégtelen.
[< lat.
secunda
'második'].

szekund

a fn *tréf,*
gyak
Elégséges.
[< lat.
secunda
'második'].

szekund

a fn *tréf*
Elégtelen.
[Régebbi
hagyomány
ok nyomán
a múlt
században

három
padsorba
rangsorolták
a diákokat:
kitűnők
/eminentes/,
első rend
/prima
classis/,
második
rend/*secund*
*a*classis/; az
utóbbiaknak
osztályt
kellett
ismételni <
lat.
secundus, -
a, -*um*
'második'].

szekund

ó fn *tréf*,
gyak
Elégtelen.
[< *secunda*].

szemüve

g fn *tréf*,
ritk
Közepes.
[Alakjáról].

szénahúz

ó fn *tréf*,
ritk

Elégtelen.
[Alakjáról].

szfrí fn
tréf, *gyak*
Közepes. [<
ang. *three*
'három'].

Vö. **dráj**,
trica, **trin**,
trityorka,
trosenyka.

szfrí ~
bit: *tréf*, *ritk*
Közepes. [A
three bit
nevű
csokiról].

szigony

fn *tréf*, *ritk*
Elégtelen.
[Alakjáról].

szipka fn

tréf, *ritk*
Elégtelen.
[A *szívás*
szóából
képzett
tréfás
kifejezés].

szivacs

fn *tréf*, *gyak*
Elégtelen.
[Jól

megszívta,
megjárta].

szivar fn
tréf, ritk
Elégtelen.
[Alakjáról].

szívás fn
tréf, gyak
Elégtelen.
[Jól

megszívta,
megjárta].

szívóág
fn *tréf, ritk*
Elégtelen.
[Jól
megszívta,
megjárta].

szívószál
fn *tréf, ritk*
Elégtelen.
[Alakjáról].

szketme
n fn *tréf,*
ritk Jó.
[Scatman
egy jó
énekes].

szlipacse
k fn *tréf,*
ritk
Elégtelen.
[< szipka].

szlovák

~ egyes: *kő,*
ritk Jeles.
[A román
egyes a
magyarban
az ötössel
egyezik
meg].

szlovák

~ ötös: *kő,*
ritk
Elégtelen.
[A román
ötös a
magyarban
az egyessel
egyezik
meg].

szlupka

fn *tréf, ritk*
Elégtelen.
[< szipka].

szlupó fn

tréf, ritk
Elégtelen.
[< szipka].

szmájli

fn *tréf, ritk*
Jeles. [<
ang. *smiley*
'mosoly'].

szóló fn
tréf, ritk
Elégtelen.

szotty(ka)
) fn *tréf, ritk*
Elégtelen.
[< *szottyán*;
valamihez
ütődve
tompán
loccsanó
hangot adva
szétmállik].

szöcske
fn *tréf, ritk*
Elégtelen.
[A szöcske
hátsó
lábáról].

szög fn
tréf, ritk
Elégtelen.
[Alakjáról].

szőlő fn
tréf, ritk
Jeles. [A
szőlőszem
alakjáról].

szőlőkar
ó fn *tréf,*
ritk
Elégtelen.

[A karó
alakjáról].

szőlőzsír
fn *tréf, ritk*
Közepes.

szuper ~
jegy: kö,
gyak Jeles.
[Nagyon
jó].

szuper
fn *kö, gyak*
Jeles.
[Nagyon
jó].

T

tag Az
→*erdősáv*
első ~ja.

talicska
Elégséges.
[Alakjáról].

talpas ~
derékszög:
tréf, ritk
Elégtelen.
[Alakjáról].

talpas fn
tréf, gyak 1.
Elégséges.
[A

számjegyne
k talpa is
van]. **2.** *ritk*
Elégtelen. **3.**
ritk Jeles.

talponáll
ó fn *tréf,*
ritk
Elégséges.
[A
számjegyne
k talpa is
van].

támasztó
gólya fn
tréf, ritk Jó.
[Alakjáról].

táp fn
tréf, ritk
Jeles. [Erőt,
energiát ad].

tart
→*Fásítási*
hónapot ~.

TÁSI
→*Fási* ~
jónapot.

télire ~
való: tréf,
ritk
Elégtelen.
[< *fa*]. Vö.
tűzrevaló.

tenyeres
fn *tréf, ritk*
Jeles. [Öt
ujja van].

terc fn
tréf, gyak
Közepes.
[Hangközné
l a harmadik
hang' < lat.
tertius
'harmadik'].

tertia fn
tréf, ritk
Elégtelen.
[< *tertius*].

tészta fn
tréf, gyak
Elégséges.
[Alakjáról].

teve
→*Púpos* ~.

tevehát
fn *tréf, gyak*
Közepes. [A
teve hátának
alakjáról].

thú fn
tréf, gyak
Elégséges.
[< ang. *two*
'kettő']. Vö.

cváj, dvá,
duó, béla.

tintadug

ó fn *tréf,*
ritk

Elégtelen.

[Alakjáról].

tizenegy

es fn *tréf,*
ritk

Elégtelen.

[Két egyes].

tízes fn

kö, *ritk*

Jeles. [Szép

kerek egész

jegy].

tok fn

trég *ritk*

Elégtelen.

[Alakjáról].

tök fn

tréf, *gyak*

Elégtelen.

[Nagyon

buta]. Vö.

dinnye.

tóké fn

tréf, *ritk*

Elégséges.

[< *tőke*].

tőke fn

tréf, *ritk*

Elégtelen.

[Vastagabb

fa törzséből

levágott

hengeres

tömör

darab]. Vö.

tufa, tuskó.

tökéletes

fn *tréf,* *gyak*

Jeles.

[Hibátlan

ötös].

tökös fn

tréf, *gyak*

Jeles. [<

tök].

töksi fn

tréf, *gyak*

Elégtelen.

[< *tök*].

török ige

ritk

Elégtelent

kap.

törzs fn

tréf, *ritk*

Elégtelen.

[Alakjáról].

trapper

→*Magyar* ~.

trica fn

tréf, *ritk*

Közepes [
horv.
'hármás'].

Vö. **dráj,**
szfrí, trin,
tris,
trityorka,
trosenyka.

trin fn
tréf, ritk
Közepes. [
cig. *trīn*
'három'].

Vö. **dráj,**
szfrí, trica,
tris,
trityorka,
trosenyka.

tripla ~
egyes: kö,
gyak
Közepes.
[Háromszor
egy].

tris fn
tréf, ritk
Közepes. [
or. *mpu*
'három,
hármás'
magyar
képzővel].
Vö. **dráj,**

szfrí, trica,
trin,
trityorka,
trosenyka.

trityorka
fn *tréf, ritk*
Közepes.

[Az or.
пятьерка,
четвѣрка
analógiájára
– *mpu*
'három,
hármás'].

Vö. **dráj,**
szfrí, trica,
trin,
trosenyka.

trojka fn
tréf, ritk
Közepes. [
or. *тройка;*
három
egymás
mellé
befogott
lótól húzott
orosz szán].

tropa fn
tréf, ritk
Elégtelen.
[Tönkremen

t,
elrontotta].

trosenyk

a fn *tréf,*
ritk

Közepes. [<
or. *тройка*
'hármass'].

trotya fn

tréf, *ritk*
Elégtelen.

trotty fn

tréf, *ritk*
Elégtelen.

[Táj. szellet
v. kaka.
Rossz
jegy.]. Vö.
kaki, szar.

tufa fn

tréf, *ritk*
Elégtelen.

[Alakjáról].

Vö. **tőke,**
tuskó.

túlzás fn

kö, *ritk*
Jeles. [Az
egyeshhez
képest az
ötös már
túlzás,
nagyozolás].

tunikás

~ *egyesh:*

tréf, *ritk*

Elégtelen.

[< lat.

tunica

'ingszerű

római

alsóruha'].]

túrósma

ckó fn *tréf,*
ritk

Elégtelen.

tuskó fn

tréf, *gyak*

Elégtelen.

[< *fa;*

Bunkó]. Vö.

tőke, tufa.

tuti fn

kö, *gyak*

Jeles.

[Nagyon jó,

tökéletes;

biztos jegy].

tű fn *tréf,*

ritk

Elégtelen.

[Alakjáról].

tükör ~

kettes: *tréf,*

ritk Jeles.

[Alakjáról].

tükrös ~

ötös: tréf,

ritk

Elégséges.

[Alakjáról].

túzifa fn

tréf, ritk

Elégtelen.

[Alakjáról].

Vö. **diófa,**

fejfa,

fenyőfa,

fűzfa,

karácsonyf

a, nyárfa,

piszkafa,

szálfa.

tűzreval

ó: tréf, ritk

Elégtelen.

[< *fa*]. Vö.

télire való.

U, Ú

ugródesz

ka fn *tréf,*

ritk

Elégséges.

[A kettes az

egyeshöz

képest

haladás].

unó fn

tréf, gyak

Elégtelen.

[< ol. *uno*

'*egy*']. Vö.

ágyinka,

ájnsz, ván.

unu fn

tréf, ritk

Elégtelen.

[< r. *cig.* <

rom. *unu,*

un, o, una

'*egy*'].]

úri ~

ötös: tréf,

ritk Jeles.

[Régen csak

a gazdag

szülők

gyerekei

tanulhattak;

illetve csak

az kap ötotst,

aki

különtanárh

oz jár.].

Ü, Ű

ültet

→*Fát ~.*

V

vágás fn
tréf, ritk

Elégtelen.
[Elvágódott,
elbukott].

való
→*Télire* ~.

változó
fn *kö, gyak*
Közepes.
[Hol
gyengébb,
hol jobb a
diák
teljesítmény
e].

ván fn
tréf, gyak
Elégtelen.
[< ang. *one*
'egy'].
→*Námber*
~. Vö.

ágyinka,
ájnsz, únó.

varga fn
tréf, ritk
Elégtelen.
[Lábbeli
készítésével
, javításával
foglalkozó

iparos, aki
szöveget
használ].

végtelení
tett ~ *nulla:*
tréf, ritk
Elégtelen.

[Az
egyestől
már nincs
rosszabb
jegy].

vekker
fn *tréf, ritk*
Elégtelen.
[< ném.
Wecker
'ébresztőóra'
'; a gyenge
teljesítmény
t jelzi.].

venyige
fn *tréf, ritk*
Elégtelen.
[Szőlővessz
ő, rőzse,
tehát az
alakjáról
kapta az
érdemjegy a
nevét]. Vö.
vessző.

veszélyh
elyzet fn
tréf, ritk
Elégséges.
[Veszélyes,
mert már
majdnem
egyed].

vessző fn
tréf, gyak
Elégtelen.
[Alakjáról].
→Ág meg ~.
Vö.

venyige.

vesszőcs
ke fn *ke*
gyak
Elégtelen.
[Kicsinyítők
épzővel].
Vö.

venyige.

vignetta
fn *tréf, ritk*
Osztályzat.
Vö.

matrica.

villa
→Ördög
~ja.

villám fn
tréf, ritk Jó.
[Alakjáról].

villámcs
apás fn *tréf,*
ritk
Elégtelen.
[A villám
alakjáról].

villanyd
úc fn *tréf,*
ritk
Elégtelen.

villanyk
aró fn *tréf,*
ritk
Elégtelen.
[A karó
alakjáról].

vinkli fn
tréf, ritk
Elégtelen.
[Vonalzó,
derékszög,
tehát az
alakjáról
kapta az
érdemjegy a
nevét]. Vö.

derékszög.

vinkus
fn *tréf, ritk*
Elégtelen.

[< *vinkó*;
'gyenge,
savanyú
bor'; az
egyed is egy
gyenge
osztályzat].

vinyó fn
tréf, ritk
Elégtelen.

virágcese
rép fn *tréf,*
ritk Jeles.
[A cserép
alakjáról,
ami duci].

virgács
fn *tréf, ritk*
Elégtelen.
[Alakjáról].

vitorlás
fn *tréf, ritk*
1. Elégtelen.
[A vitorla
alakjáról].
2. *gyak* Jó.
[Ua.].

vízmérté
k fn *tréf,*
ritk
Elégtelen.
[Vízszintes
helyzet].

vonal fn
tréf, gyak 1.
Elégtelen.
[Alakjáról].

2. →*Horog*
és ~.

vonó fn
tréf, ritk
Elégtelen.
[Alakjáról].

vonyiga
fn *tréf, ritk*
Elégtelen.
[<
vonyogó].

vonyigál
ó fn *tréf,*
ritk
Elégtelen.
[< *vonyiga*].

vonyigó
fn *tréf, ritk*
Elégtelen.
[< *vonyiga*].

vonyító
fn *tréf, ritk*
Elégtelen.
[< *vonyigó*].

vonyogó
fn *tréf, ritk*
Elégtelen.
[Táj].

'kampós bot

ágak
lehúzására'
~
hegedűvonó
,
szócsonkítás
, -torzítás].

W

wow fn
tréf, gyak
Jeles.
[Szuper,
nagyon jó].

X

x fn *kö,*
ritk
Elégtelen.
[Két karó
keresztezi
egymást].
Vö. **karó,**
kereszt.

Z

zab fn *téf*
ritk Jó. Vö.
rozs.
zacskó
fn *tréf, ritk*
Elégtelen.

[Alakjáról].
Vö. **zsák.**
zenész fn
tréf, ritk
Elégtelen.
[‘Elhúzták a
nótáját’].

zéró fn
tréf, ritk
Elégtelen.
[Egy nagy
nulla a diák
teljesítmény
e].

zéró ~
plusz: tréf,
ritk
Elégtelen.
[Egyest
kapott a
diák, de
közel állt a
ketteshez].

zlotyi fn
tréf, ritk
Elégtelen.

zöld ~
csillag: tréf,
ritk Jeles.

zúgó fn
tréf, ritk
Elégtelen.

[Elzúgott,
elbukott].

Zs

zsák fn
tréf, ritk

Elégtelen.

[Alakjáról].

Vö. **zacskó**.

zsemlye

fn *tréf, ritk*

Elégtelen.

Vö. **buci,**

daci, doci,

duci.

zsír fn
tréf, gyak

Jeles.

[Nagyon

jó].

zsiráf fn
tréf, ritk

Elégtelen.

[Alakjáról].

zsírkuty

a fn *tréf,*
ritk Jeles.

[A **zsír**
szóból

továbbképe

tt **tréfás**

kifejezés].

zsíros ~

kenyér: tréf,

ritk

Elégtelen.

[A **zsír**
szóból

továbbképe

tt **tréfás**

kifejezés].

Szinonimamutató

Osztályzat:

a	m	á
n	ü	l
y	t	o
a	y	m
s	ü	
z	r	á
o	r	r
m	o	u
o	v	l
r	á	ó
í	s	j
t	i	e
ó	r	g
	a	y
j	l	b
e	o	a
g	m	s
y	h	
	á	b
m	z	ö
a		t
t	v	ö
r	i	s
a	g	
c	n	b
	e	r
m	t	a
a	t	v
t	a	ó
r		
i		b
c		u
a		n
		d

Jeles:

a

b
u
n
d
á
s

k
e
n
y
é
r

b
ú
z
a

c
s
e
r
e
s
z
n
y
e

c
s
e
r
e
s
z
n
y
e
-
p
á
l
e

s
z

c
s
i
c
s
k
a

c
s
i
c
s
ó
k
a

c
s
i
k
ó

c
s
i
l
l
a
g

c
s
i
l
l
a
g
o
s

e
g

y
e
s

c
s
i
l
l
a
g
o
s

h
a
t
o
s

c
s
i
p
e
s
z

c
s
ú
c
s

d
a
g
i

j
e
g
y

d
é
l
i
b
á
b

d
í
c
s
é
r
e
t
e
s

f
á
j
v

f
a
s
z
a

f
e
j
e
s

k
e
t
t
e
s

f
e

j
k
e
n
d
ő

f
o
r
d
í
t
o
t
t

k
e
t
t
e
s

f
o
r
m
á
s

f
ü
n
f

g
ó
l

g
ö
m
b
ö

l
y
ű

g
ö
m
b
v
i
l
l
á
m

h
a
f
c
s
i

h
a
s
a
s

h
i
n
t
ó

h
u
r
k
a

i
z
m
o

s
j
e
h
j
e
s
s
z
j
u
t
a
l
o
m
k
a
c
a
g
ó
k
a
f
a
k
a
f
i
k
a
f
i
c
s

e
k
k
a
l
á
c
s
k
a
l
a
p
o
s
b
á
c
s
i
k
a
l
a
p
o
s
k
a
l
a
p
o
s
k
a
m
p
ó

k
e
d
v
e
n
c
k
e
d
v
e
n
c
k
e
l
j
f
e
l
j
a
n
c
s
i
k
e
r
e
k
h
a
s
ú
k
e
r
é

k
h
a
s
ú

k
i
r
á
l
y

k
i
t
ű
n
ő

k
i
v
á
l
ó

k
ö
n
t
ö
s

k
r
a
w
a
t
t
e

k
v
i
n
t

l
e
c
s
ó

l
e
g
j
o
b
b

j
e
g
y

l
é
v
i
s
z

m
á
k

m
a
x

m
a
x
i

m
u
m

m
á
z
l
i

S

b
e
t
ű

m
o
s
o
l
y
g
ó
s

m
ü
s
z
i

n
a
g
y
h
a
s
ú

n
y

a
l
ó
k
a

o
k
s
z
i

ö
c
c
s

ö
d
ö
n

ö
d
ö
n
k
e

ö
t
i

ö
t
v
ö
s

ö
t
y

i

p
a
n
c
s

p
a
r
a
s
z
t

p
e
c
k
e
s

p
e
d
á
l
-
m
e
d
á
l

p
é
l
d
á
s

p
e

n
g
e

p
e
t
i

p
e
t
y
k
a

p
e
t
y
o
r

p
i
p
a

p
i
p
a
j
e
g
y

p
i
p
e
c

p
i
p
e
r
k
ő
c

p
i
r
o
s
k
a

p
i
t
y
ó
k
a

p
i
t
y
o
r
k
a

p
i
t
y
o
r
k
á

p
i

t
y
o
r
k
o

p
i
t
y
o
r
k
u

p
j
á
t
y

p
o
c
a
k

p
o
c
a
k
o
s

e
g
y
e
s

p
o
c

a
k
o
s

p
o
t
y
a

p
r
í
m
a

p
r
í
m
á
s

r
e
m
e
k

r
o
m
á
n

e
g
y
e
s

r
ü

k
v
e
r
c

s
a
r
l
ó

s
i
r
á
l
y

s
ö
r
h
a
s
ú

s
t
r
é
b
e
r

s
z
é
g
y
e
n

s
z
l
o
v
á
k

e
g
y
e
s

s
z
m
á
j
l
i

s
z
ö
l
ő

s
z
u
p
e
r

j
e
g
y

s
z
u
p
e

r

t
a
l
p
a
s

t
á
p

t
e
n
y
e
r
e
s

t
í
z
e
s

t
ö
k
é
l
e
t
e
s

t
ö
k
ö
s

t
ú
l
z
á
s

t
u
t
t
i

t
ü
k
ö
r

k
e
t
t
e
s

ú
r
i

ö
t
ö
s

v
i
r
á
g
c
s
e
r
é

Jó:

p

w
o
w

z
ö
l
d

c
s
i
l
l
a
g

z
s
í
r

z
s
í
r
k
u
t
y
a

a
l
a
k
u

l

á
l
l
v
á
n
y

b
a
k

b
a
k
o
t

l
ő

b
e
v
a
r
g
á
z

b
u
g
e
r
o
z

b
ű
v
ö

s
c
s
e
t
ü
r
e

c
s
é
t
v
e
r

c
s
i
t
y
o
r
k
a

d
i
s
z
n
ó

e
g
y
e
n
e
s
e
k

g
y
ű
j
t
e
m
é
n
y
e

e
g
y
e
s

á
t
h
ú
z
v
a

f
i
r

f
l
a
m
i
n
g
ó

f
ó
r

f
o

r
d
í
t
o
t
t

k
i
s
s
z
é
k

g
ó
l
y
a
l
á
b

g
u
d

g
y
é
n
e
s

h
á
r
o
m
s
z
ö
g

h
u
l
l
á
m

i
w
i
w

j
ó

j
e
g
y

k
a
p
u
f
a

k
i
s
s
z
é
k

k
i
s
s
z
é
k
e
t

f

o
g

k
v
á
r
t

L

á
t
h
ú
z
v
a

m
a
l
a
c

m
e
r
e
v

n
a
g
y
i

n
e
d
v
e
s

n
é
g
e
r

n
é
g
y
i

n
é
g
y
i
k
e

n
ó
z
i

n
y
a
k
a
s

n
y
ú
l

ó
l
o
m
f
e

j
ű

a
z

ö
t

a
l
a
t
t
v
a
l
ó
j
a

r
é
g
i

k
e
t
t
e
s

r
o
z
s

s
á
n
t
a

s
c

a
t
m
a
n

s
t
a
r

s
z
e
g
l
e
t
e
s

e
l
v
t
á
r
s

s
z
é
k

s
z
é
k
l
á
b

t
á
m

a
s
z
t
ó
g
ó
l
y
a

v
i
l
l
á
m

v
i
t
o
r
l
á
s

z
a
b

a
r
a
n
y

k
ö

Közepes:

z	a	ó
é		
p	c	e
ú	e	r
t	n	n
	t	ó
	e	
a	r	f
r		e
a	c	l
n	i	e
y	c	m
k	a	á
ö	f	s
z	a	
é	r	f
p	o	e
	k	l
		e
á	d	s
t	e	
l	r	f
a	e	e
g	k	l
	a	e
	s	z
		e
á	d	t
t	o	t
l	m	
a	b	n
g		y
o	d	o
s	r	l
	á	c
b	j	a
a		s
l	e	
á	l	f
z	é	e
s	g	l
	j	ü
b		l
a		
l		g
á		
z		
s		
k		

ö
r
b
ü
l

f
e
n
é
k

f
é
s
ű

f
i
r

f
o
g
a
s

f
o
r
d
í
t
o
t
t

é

g
a
l
a
m

b

g
e
r
e
b
l
y
e

g
ö
m
b
i

g
ö
m
b
ö
l
y
d
e
d

g
ö
m
b
ö
l
y
ű

g
ö
r
b
e

h
á

t
ú

g
ö
r
b
e

g
ö
r
b
í
t
e
t
t

h
á
r
e
m

h
á
r
e
s
z

h
á
r
f
a

h
á
r
ó

h
o
l
l
ó

h
o
r
d
ó

k
a
n
y
a
r

k
e
n
y
é
r

k
e
r
e
k
h
a
s
ú

k
é
t
k
e
r
e
k

ű

k
í
g
y
ó

k
o
s

k
ö
z
é
p

k
ö
z
é
p

p
i
n
t
y
ő

k
ö
z
é
p
f
a
z
o
n

k
ö

z
é
p
r
é
t
e
g

k
ö
z
é
p
s
ő
s

k
ö
z
i

k
u
k
a
c

m
a
d
á
r

m
e
d
i
n
a

m
é

d
i
u
m

m
i
d
l

ö
r
d
ö
g

v
i
l
l
á
j
a

p
i
z
z
a

p
o
c
a
k
o
s

p
ú
p
o
s

t

e
v
e

r
ö
v
i
d
p
á
l
e
s
z

s
ü
n

s
z
e
m
ü
v
e
g

s
z
f
r
í

s
z
f
r
í

b
i
t

s
z
ö
l
l
ö
z
s
í
r

t
e
r
c

t
e
v
e
h
á
t

t
r
i
c
a

t
r
i
n

t
r
i
p
l
a

e
g
y
e

Elégséges:

s

t
r
i
s

t
r
i
t
y
o
r
k
a

t
r
o
j
k
a

t
r
o
s
e
n
y
k
a

v
á
l
t
o
z
ó

á
r
p
a

á
t
j
á
r
ó

á
t
m
e
n
ő

j
e
g
y

b
e
k
a
c
s
á
z
t
a
m

b
é
l
a

b
é
l
á
s

b
é
n
a

b
e
t
o
n

k
e
t
t
e
s

c
v
á
j

c
s
i
k
ó

c
s
i
l
l
a
g
o
s

e
l
é
g
s
é
g
e
s

c
s
ú
z
l
i

d
e
c
i

d
u
j

d
u
ó

d
u
p
l
a

p
u
d
i
n
g

d
u

p
l
á
s
-
p
u
d
v
á
s

d
v
á

e
g
é
s
z
s
é
g
e
s

e
g
s

e
g
y
e
t
e
m
e
s

e
l
é
g

s
e
g
g
e
s

e
x

f
a
k
e
r
e
s
z
t

f
e
j
e
s

ö
t
ö
s

f
o
r
d
í
t
o
t
t

ö
t
ö
s

g
a
m
ó

g
i
d
a

g
ö
r
b
e

e
g
y
e
n
e
s

g
ö
r
b
e

g
ö
r
b
é
c
s
k
e

g
ö
r
b
e

n
y
a
k

g
ö
r
b
ü
l

g
ö
r
b
ü
l
ő

g
y
a
l
o
g
o
s

g
y
e
n
g
u
s

g
y
ű
s
z
ű

h
á
t
u
l
r
ó
l

a

m
á
s
o
d
i
k

h
a
t
t
y
ú

h
a
t
t
y
ú
n
y
a
k

h
a
t
t
y
ú
n
y
a
k

ú
h
a
t
t
y
u
s
z

h
o
r
o
g
é
s
v
o
n
a
l

h
u
l
l
á
m
o
s

h
u
l
l
á
m
z
á
s

h
u
r
o
k
k
a
c
s
a

k
a
k
i

k
a
m
p
ó

k
a
n
y
a
r

k
a
n
y
a
r
ó

k
a
n
y
a
r

o
d
i
k
k
a
n
y
a
r
o
d
ó

k
a
p
u
f
a

k
a
t
i

k
e
g
y
e
l
e
m
j
e
g
y

k
e
t
t
e
s

k
e

k
e
t
t
ő

e
g
y
e
s

k
ó
b
o
r

k
o
l
b
á
s
z

k
o
r
h
a
d
t

k
ő
n
y
ő
r

a
d
o
m
á
y

a

s
z
e
g
é
n
y
e
k
n
e
k

l
é
c
a
l
j
a

l
e
g
s
z
e
b
b

j
e
g
y

l
i
b
a

l
i
b
a
n
y
a
k

l
ú
d

n
ó
t
a

n
y
a
k
a
s

p
r
o
l
e
t
á
r

j	é	t
e	s	a
l	z	l
e	e	p
s	k	o
/	ó	n
ö		á
t		l
ö	s	l
s	z	ó
	e	
r	k	t
e	u	é
t	n	s
k	d	z
e	a	t
s		a
	t	
s	a	t
a	l	h
r	i	ú
l	c	
ó	s	t
	k	ö
s	a	k
z		é
a	t	
b	a	t
a	l	ü
d	p	k
r	a	r
ú	s	ö
g		s
á	t	
s	a	ö
	l	t
s	p	ö
z	a	s
e	s	
k		u
a	ö	g
	t	r
f	ö	ó
ö	s	d
l		e

s
z
k
a

v
e
s
z
é
l
y
h
e
l
y
z
e
t

Elégtelen:

á
g

á
g

m
e
g

v
e
s
s
z
ő

á
g
y

i
n

á
g
y
i
n
k
a

á
g
y
ú

á
j
n
s
z

a
k
a
s
z
t
ó

a
k
a
s
z
t
ó
f
a

a
l
á
g

y
ú
j
t
o
s

a
p
r
ó
f
a

á
r
n
y
é
k

a

n
a
p
l
ó
b
a
n

á
s
ó

a
t
o
m

b
a
g
e

s
z

b
á
g
e
s
z

b
a
g
ó

b
a
k
á
z
i
k

b
a
l
t
a

b
a
m
b
u
s
z

b
a
t

b
e

a
s
z
e
k
u
r
á
l

b
e
b
i
z
t
o
s
í
t

b
e
c
ö
v
e
k
e
l

b
e
c
u
m
i
z

b
e
c
u
m
i

z
z
a

a

k

é

k

e

r

e

s

m

é

t

e

r

e

s

t

b

e

d

a

c

i

z

b

e

d

e

s

z

k
á
z

b
e
d
r
a
d
á
z

b
e
d
u
g
ó
z

b
e
f
á
s
í
t

b
e
f
á
z
i
k

b
e
f
i
k
á
z

b
e
g
o
l
y
ó
z

b
e
g
y
ö
p
ö
s
ö
d
i
k

b
e
k
a
p
á
l

b
e
k
a
p
j
a

a

h
o
r
g
o
t

b
e
k
a
p
j
a
a

p
e
n
g
é
t

b
e
k
a
r
c
s
ú
s
í
t

b
e
k
a
r
ó
z

b
e
k
r
e
p
á
l

b
e
k
v
a
k
á
z

b
e
l
ö
v
i

b
e
m
á
r
t

b
e
n
y
ó

b
e
p
e
c
á
z
i
k

b

e
p
o
n
á
l

b
e
r
e
z
e
l

b
e
r
ú
g
j
a

b
e
s
ó
z

b
e
s
z
á
l
k
á
s
í
t

b
e
s
z
a
r

b
e
s
z
e
k
á
z

b
e
t
e
s
z
i

a
k
i
s
k
a
p
u
t

b
e
t
ö
k
ö
l

b
e
v
é
s
i

a

k
e
r
e
s
z
t
e
t

b
e
z
ú
g
a
t

b
i
f
l
á
z
i
k

b
i
k
a

b
i
m
b
ó

b
i
t
ó
f
a

b
o
s
z
o
r
k
a

b
o
s
z
o
r
k
á
n
y

b
o
t

b
r

o
k
e
s
z

b
u
c
i

b
u
g
e
r

b
u
k
f
e
n
c

b
u
k
ó

b
u
k
t
a

b
u
k
t
i

b
u
n
d
a

b
u
n
k
ó

b
u
n
k
ó
c
s
k
a

b
u
n
k
ó
s
b
o
t

B
U
X

i
n
d
e
x

c
a
j
k

u

c
a
k
k

c
a
m
p
ó

c
e
k
a

c
e
k
á
s
z

c
e
k
k
a

c
e
r
k
a

c
e
r
u
z

a

c
e
t
k
a

c
ö
f

c
ö
f
f

c
ö
l
ö
p

c
ö
m
p
ó

c
ö
v
e
k

c
ö
v
e
k
e
t

n
y
e
l

c
u
c
c

c
u
f
f

c
u
f
ó

c
u
k
a

c
u
k
o
r
k
a

c
u
m
e
s
z

c
u
m

i

c
u
m
ó

c
u
m
p
e
d
l
i

c
u
p
a

c
v
e
k

c
v
e
k
a

c
v
e
k
á

c
v
ö
k

c
s
e
s
z
i

c
s
e
s
z
k
ó

ö
t
ö
s

c
s
e
s
z
l
o
v
á
k

ö
t
ö
s

c
s
ő
r

c
s
u
l
i

c
s
u
n
d
a

c
s
u
n
d
i

c
s
u
t
k
a

c
s
u
v
i

c
s
ü
l
ö
k

d
a
c
i

d
á
k
ó

d
a
k
s
z
i

d
a
k
s
z
l
i

d
e
b
a
c
ó

d
e
k
k

d
e
r
é
k
s
z
ö
g

d
e
r
ű
r
e
b

o
r
ú

d
e
s
z
k
a

d
i
á
k
ö
t
ö
s

d
i
n
n
y
e

d
i
ó

d
i
ó
f
a

d
i
s
s
z
e
r

t
á
l

d
o
c
i

d
o
h
o
s

d
ö
m
p
e
r

d
ö
n
g
ö
l
ö

d
ö
n
t
e
t
l
e
n

d
r
i
t

y
ó

d
u
c
i

d
u
d
v
a

d
u
g
a

d
u
g
a
s
z

d
u
g
a
t
t
y
ú

d
u
g
e
s
z

d
u
g
ó

d
u
g
ó
h
ú
z
ó

D
u
g
o
v
i
c
s

T
i
t
u
s
z

d
u
t
y
i

d
z
s
i
g
o
l
ó

e
g
t

e
g
y

e
g
é
s
z

e
g
y

e
s
é
l
y
e
s

e
g
y
e
n
e
s

e
g
y
e
n
e
s

ö
t
ö

s

e
g
y
e
s
k
e

e
g
y
s
é
g
e
l
e
m

e
g
y
s
é
g
n
y
i

e
k
e

e
l
f
á
s
u
l

e
l
f
e
k
s
z
i
k

e
l
h
ú
z

e
l
h
ú
z
z
a

a

n
ó
t
á
j
á
t

e
l
l
e
n
ő
r
z
ő
b
é
l
é

s
elnyal
elvágya
a
fát
emelkedő
épha
erdészet

i
fatelép
az
erdősáv
első
tagja
erdőt
telepít

esernyő
fa
facsavar
facsemete
fadugó
faiskol

a
f
a
k
a
b
á
t

f
a
k
ó

f
á
s
i

T
Á
S
I

n
a
p
o
t

f
á
s
í
t
á
s
i

h
ó
n
a
p
o

t
t
a
r
t

f
á
s
l
i

f
a
s
z

f
á
t

ü
l
t
e
t

f
e
c
a

f
e
j
f
a

f
e
j
s
z

e
f
e
k
e
t
e

c
s
i
k
ó

f
e
l
h
ú
z
z
a

a

k
a
r
ó
r
a

f
e
l
ö
l
t
ő

f
e
n
y

ő

f
e
n
y
ő
f
a

f
i
c
a
k

f
i
g
a
r
ó

f
i
k
a

f
i
k
a
s
z

f
i
k
u
s
z

f
i
n
y
a
s
z

f
i
t
y
i
s
z

f
o
g
a
s

f
o
g
p
i
s
z
k
á
l
ó

f
r
i
n
y
ó

f
u
k
k

ó

f
u
k
ó

f
u
r
k
ó

f
u
r
k
ó
s
b
o
t

f
ú
r
ó

f
ű
r
é
s
z

f
ű
s
t
ő
s

f
ü
t
t
y

f
ü
z
f
a

g
a
m
e
s
z

g
a
m
m
a

g
a
m
ó

g
a
m
ó
c
a

g
a
n
g
e
s

z

g
e
r
e
b
l
y
e

g
e
r
e
n
d
a

g
i
l
i
s
z
t
a

g
o
m
b
ó
c

g
ö
m
b
v
i
l
l
á

m

g
u
m
ó

g
u
n
y
e
s
z

g
y
e
s

g
y
ö
k
é
r

g
y
u
f
a

a

h
a
l
o
t
t

E
K

G
-
j
a

h
á
p
o
g

h
a
s
a
l

h
á
z
t
e
t
ő

h
e
b

h
e
g
y
e
s

h
e
g
y
e
s

ö
t

ö
s

h
e
g
y
e
s
s
z
ö
g

h
i
n
t
ő

h
i
r
t
e
l
e
n

h
a
l
á
l

h
o
r
g
á
s
z
b
o
t

h
o
r
g
o
s

h
o
r
o
g

h
o
s
s
z
ú

h
o
s
s
z
ú
p
u
s
k
a

h
u
s
á
n
g

h
u
s
z
á

r	n	k
h	k	a
ú	a	m
z		ó
ó	j	k
i	e	a
g	y	m
a	i	p
z	n	e
o	i	c
l	c	k
a	j	á
t	e	m
l	y	p
a	i	e
n	n	c
	i	k
i	c	a
n	a	m
d		p
e	j	ó
x	é	k
	k	k
j		k
a	j	a
n	e	m
k	k	p
ó	k	o
	á	b
j	b	a
e	e	s
g	l	z
e		o
n		k
y		a
e		m
	k	p
j	a	ó
e	c	d
y	s	z
e	a	s
		u

s
z
ó

k
a
m
p
o
s
z

d
e

g
o
j
t
e
k
á
z
e
s
z

k
a
m
p
u

k
a
m
p
u
s
b
o
t

k
a
n

c
a

k
a
n
c
i

k
a
n
c
u
s

k
a
n
g
ó

k
a
n
ó

k
a
n
t
r
i

k
a
n
y
e
s
z

k
a
n
y
i

k
a
n
y
ó

k
á
ó

k
a
p
a

k
a
p
a
n
y
é
l

k
a
p
c
a

k
a
p
ó

k
a
p

u
c
n
i

k
a
p
u
f
a

k
a
p
ú
t
ó

k
a
r

k
a
r
á
c
s
o
n
y
f
a

k
a
r
a
j

k
a
r

c
i

k
a
r
c
s
i

k
a
r
c
s
i

b
á
c
s
i

k
a
r
c
s
i
k
a

k
a
r
c
s
i
-
m
a
r
c
s
i

k
a
r
c
s
ú

k
a
r
d

k
a
r
e
s
z

k
á
r
e
s
z

k
a
r
e
s
z
-
m
a
r
e
s
z

k
a
r
ó

k
a
r
ó

d
e

g
a
m
m
a

k
a
r
ó
b
a

h
ú
z

k
á
r
o
l
y
k
a

k
a
r
ó
t

n
y
e
l

k
a

s
z
a

k
a
s
z
á
l

k
a
t
o
n
a

k
a
t
o
n
á
s

k
a
t
o
n
á
s

k
e
c
a

k
e
n
d

ő

k
e
r
í
t
é
s

k
i
f
e
k
s
z
i
k

k
o
l
b
á
s
z

k
o
n
y
e
c

k
o
p
p
a
n

k
ó
r

ó
k
ö
n
y
ö
k
c
s
ő

k
ö
r
n
y
e
z
e
t
b
a
r
á
t

j
e
g
y

k
ö
r
z
ő

k
ö
t
é
n
y

k
r
a
f
t
k
u
k
a
c

k
ü
l
l
ő

l
é
c

l
e
h
o
r
g
o
n
y
o
z

l
e
p
é
n
y

l
e
v
e
r

i
a
l
é
c
e
t

l
ó

l
ó
f
a
s
z

l
o
v
a
c
s
k
a

l
o
v
a
g
o
l

l
ő
c
s

l
q
r

j a	m a t r a c	K á r o l y
l u c		
m a g y a r	m e d v e	n á m b e r
t r a p p e r	m e g n y e s t é k	v á n n é m e t
m a l a c	m e r e v j e g y	ö t ö s n e v e s
m a n k ó		
m á s o d r e n d	m i n y o n N a g y	d o g a n o k e d l

i	e	l
n	k	t
u	l	r
d	i	ú
l	n	g
i	y	ö
	e	r
n	l	e
u	e	g
l	s	
l		ö
á	o	t
s	s	ö
	t	s
n	r	ö
u		t
m	o	h
m	s	a
e	z	v
r	l	i
o	o	r
	p	é
e		s
g	O	z
y	T	l
	P	e
n	-	t
y	ö	r
a	t	e
l	ö	
ó	s	ö
k		t
a		ö
	ö	s
n	n	r
y	g	é
á	ó	s
r	l	z
f		l
a	ö	e
	n	t
n	g	e
y	ó	k

b
e
n

p
á
l
c
a

p
á
l
c
i
k
a

p
á
n
i
k

p
a
r
a
f
a

p
a
r
a
f
a
d
u
g
ó

p
a

r
a
f
a
g
u
g
ó

p
a
r
a
s
z
t
k
i
t
ű
n
ő

p
e
c
a

p
e
c
a
b
o
t

p
e
c
k
a

p
e
c

k
ó

p
e
c
u
s

p
e
d
r
ó

p
e
j
k
ó

p
é
k
s
ü
t
e
m
é
n
y

p
e
n
g
e

p
e
n
k
ó

p h a l l o s	s	d i n g
p i n c s	p l a j b á s z	p u d v a
p i p a s z á r	p o t y k a	p u d v á s
p i s z k a	p ö c ök	r a d í r
p i s z k a f a	p ö c s	r e c c s
p i t t y e	p r o l e t á r ö t t ö s	r é g i öt ös
	p u	r é p

a

r
i
v
e
r

r
i
z
s
a

r
o
s
s
z

j
e
g
y

r
o
t
á
c
i
ó
s

k
a
p
a

r
ő
z
s
e

r
ú
d

r
u
d
i

r
u
t
y
i

s
á
m
l
i

s
e
l
e
j
t

s
e
r
k
e
n
t
ő

s
é
t
a
b
o

t

s
ó

s
o
v
á
n
y
k
a

s
p
o
n
g
y
a

s
t
u
p
l
i

s
u
h
á
n
g

s
u
s
z

s
u
s

s
z

s
u
s
z
t
e
r

s
u
s
z
t
e
r
s
z
ö
g

s
z
á
l
f
a

s
z
á
l
k
a

s
z
a
l
m
a
h
ú

z
ó

s
z
a
l
m
a
s
z
á
l

s
z
a
l
m
a
t
é
p
ő

s
z
a
r

s
z
a
r
ü
g
y

s
z
a
r
v
a
s

ö
t
ö
s

s
z
e
c
s
k
a

s
z
e
k
a

s
z
é
k
l
á
b

s
z
e
k
u

s
z
e
k
u
n
d
a

s
z

e
k
u
n
d
ó

s
z
é
n
a
h
ú
z
ó

s
z
i
g
o
n
y

s
z
i
p
k
a

s
z
i
v
a
c
s

s
z
i
v
a

r

s
z
í
v
á
s

s
z
í
v
ó
á
g

s
z
í
v
ó
s
z
á
l

s
z
l
i
p
a
c
s
e
k

s
z
l
o
v
á
k

ö
t
ö
s

s
z
l
u
p
k
a

s
z
l
u
p
ó

s
z
ó
l
ó

s
z
o
t
t
y
(
k
a
)

s
z
ö
c
s
k

e
s
z
ö
g

s
z
ö
l
l
ö
k
a
r
ó

t
a
l
p
a
s

t
a
l
p
a
s

d
e
r
é
k
s
z
ö
g

t
é
l
i

r
e
v
a
l
ó

t
e
r
t
i
a

t
i
n
t
a
d
u
g
ó

t
i
z
e
n
e
g
y
e
s

t
o
k

t
ö
k

t
ö
k
e

t
ö
k
s
i

t
ö
r
i
k

t
ö
r
z
s

t
r
a
p
p
e
r

t
r
o
p
a

t
r
o
t
y
a

t
r
o
t
t
y

t
u
f
a

t
u
n
i
k
á
s

e
g
y
e
s

t
ú
r
ó
s
m
a
c
k
ó

t
u
s
k
ó

t
ű

t
ű
z
i
f
a

t
ű
z
i
f
a

t
ű
z
r
e
v
a
l
l
ó

u
n
ó

u
n
u

v
á
g
á
s

v
á

n

v
a
r
g
a

v
é
g
t
e
l
e
n
í
t
e
t
t

n
u
l
l
a

v
e
k
k
e
r

v
e
n
y
i
g
e

v
e

s
s
z
ő

v
e
s
s
z
ő
c
s
k
e

v
i
l
l
á
m
c
s
a
p
á
s

v
i
l
l
a
n
y
d
ú
c

v
i
l
l
a
n

y
k
a
r
ó

v
i
n
k
l
i

v
i
n
k
u
s

v
i
n
y
ó

v
i
r
g
á
c
s

v
i
t
o
r
l
á
s

v
í
z
m
é
r
t
é
k

v
o
n
a
l

v
o
n
ó

v
o
n
y
i
g
a

v
o
n
y
i
g
á
l
ó

v
o
n
y
i
g

ó

v
o
n
y
í
t
ó

v
o
n
y
o
g
ó

x

z
a
c
s
k
ó

z
e
n
é
s
z

z
é
r
ó

z
é
r
ó

p
l
u
s
z

z
l
o
t
y
i

z
ú
g
ó

z
s
á
k

z
s
e
m
l
y
e

z
s
i
r
á
f

z
s
í
r
o

s
k
e
n
y
é
r

FELHASZNÁLT IRODALOM

- BACHÁT LÁSZLÓ (1981): *Az ifjúsági nyelv szókészletének eredete*. Nyr. 104: 148–157
- CHAPMAN, ROBERT L. (1988): *A New Dictionary of American Slang*. Pan Books Ltd. vii-xvii. 14–16.
- DOBOS KÁROLY (1898): *A magyar diáknyelv és szótára*. Bp. (80 lap).
- EBLE, CONNIE (1999): A szleng meghatározásáról: Mi a szleng? (*Tanulmányok a szleng fogalmáról*). Szerk. FENYVESI ANNA, KIS TAMÁS, VÁRNAI JUDIT SZILVIA. Debrecen. 135–39.
- ÉKSz. = *Magyar értelmező kéziszótár* (1972): Szerk. Juhász József - Szőke István - O. Nagy Gábor – Kovalovszky Miklós. Bp. 1298.
- ÉKSz. = *Magyar értelmező kéziszótár* (1972): Szerk. Juhász József - Szőke István - O. Nagy Gábor – Kovalovszky Miklós. Bp. 791.
- HOFFMANN OTTÓ (1996): *Mini-tini-szótár*. Bp.
- IdSzKKsz. = *Idegen Szavak és Kifejezések Kéziszótára* (1994): Szerk. Bakos Ferenc. Bp. 71.
- IdSzKKsz. = *Idegen Szavak és Kifejezések Kéziszótára* (1994): Szerk. Bakos Ferenc. Bp. 764.
- KARDOS TAMÁS–SZŰTS LÁSZLÓ (1995): *Diáksóder*. Bp.
- KIS TAMÁS (1992): *Bakaduma*. Bp. 361.
- KIS TAMÁS (1997): Szempontok és adalékok a magyar szleng kutatásához: *A szlengkutatás útjai és lehetőségei*. Szerk. KIS TAMÁS. Debrecen. 237–294.
- KOLOZSVÁRI GRANDPIERRE EMIL (1965): Utazás az argó körül: *Kritika* 3/5: 39–46.
- KOVALOVSZKY MIKLÓS (1963): Az ifjúság nyelvéről: *Valóság* 6/5: 66–75.
- KÖVECSES ZOLTÁN (1997): Az amerikai szleng.: *A szlengkutatás útjai és lehetőségei*. Szerk. Kis Tamás. Debrecen. 7–39.
- MATIJEVICS LAJOS (1972): A vajdasági magyar diáknyelv: *Újvidék*. 24.
- PARTRIDGE, ERIC (2002): A szleng ma és tegnap: *A szlengkutatás 111 éve*. Szerk. VÁRNAI JUDIT SZILVIA és KIS TAMÁS. Debrecen. 17–26.

- PARTRIDGE, ERIC (1999): Szleng: Mi a szleng? (*Tanulmányok a szleng fogalmáról*). Szerk. FENYVESI ANNA, KIS TAMÁS, VÁRNAI JUDIT SZILVIA. Debrecen. 213–218.
- PÉTER MIHÁLY (1999): „Húsz év múlva” Régebbi és újabb gondolatok a szlengről: *Mi a szleng?* (*Tanulmányok a szleng fogalmáról*). Szerk. FENYVESI ANNA, KIS TAMÁS, VÁRNAI JUDIT SZILVIA. Debrecen. 25–38.
- PÉTER MIHÁLY (1980): *Szleng és költői nyelvhasználat*: Nyr. 104: 273–81.
- ROBERTS, PAUL (2002): A szleng és rokonai: *A szlengkutatás 111 éve*. Szerk.: VÁRNAI JUDIT SZILVIA és KIS TAMÁS. Debrecen. 131–140.
- SIPOS PÁL (1988): Ifjúsági nyelv - familiáris köznyelv: *A magyar nyelv rétegződése*. Szerk. KISS JENŐ és SZŰTS LÁSZLÓ. Bp. 1988. 867–874.
- TENDER, TÓNU (1997) : Az észt szleng és kutatása: *A szleng útjai és lehetőségei*. Szerk. KIS TAMÁS. Db. 1997. 96.
- TOLCSVAI NAGY GÁBOR (1988): *A mai magyar nyelv normarendszerének egy jelentős változásáról az „ifjúsági nyelv” kapcsán*: Nyr. 112: 398–405.
- VELLEDITS LAJOS (1917): *A link nyelv*: Mny. 13: 60–1.